

3253

శనివారపు అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 31 -వ తేది

తిమ్మాపురం కల్లుపాక ప్రభుత్వ నిరంకుశ చర్య

గోవిందాచార్యులుగారి ఖండన

అంధ్రరాష్ట్ర మద్యపాన నిషేధసంఘ కార్యదర్శి ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారి టిట్లు ప్రాయశాన్యముగా మద్యపాన నిషేధమునందుగాని, మితపాన ప్రచారమునందుగాని ప్రభుత్వమునకు నిశ్చయముగ విశ్వాసము గలదా? యీ ప్రశ్నకు తిమ్మాపురం కల్లుపాకా చరిత్రయే సమాధాన మొసంగగలదు.

తిమ్మాపురం తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఎల్లవరం డివిజను లో గలదు. 6 సంవత్సరములక్రిందట మిగ్రానులు సంపన్న గృహస్థులుగా నుండిరి. కష్టించి పని చేయగలిగిన వ్యవసాయదారులు కడుక్రడతో వ్యవసాయపు పనులను నిర్వహించుచుండెదవారు. దైవభక్తి విషయవిశేషములు కలిగి సతతము సంతృప్తికరముగ జీవయాత్రను గడపుచుండెదవారు. చుట్టు పట్ల గ్రామస్థుల కి గ్రామము ఆస్కార ప్రాయముగ నుండెడిది. అప్పులపాలయిన వారా గ్రామమున లేరు. బుర్రములు కావలసియున్నను గ్రామస్థులే యొకరి కొకరు సద్గుణాలు చేసికొనుచుండెదవారు. బుర్రముల కొరకయి పూర్వాస్థితపు టాస్తులను తెగనమ్మకొని పకీరలైనవా రా గ్రామమునందు లేరు. పరస్పర సహాయమున కా గ్రామము పెట్టినది పేరుగాడెప్పుడును ధాన్యముతో నిండియుండెడిది. ఒకటి రెండు కరవులన్నను వారికి నిర్లక్ష్యమే నాదు? నేడన్ననో, కల్లు సారా దుకాణములు ప్రవేశపెట్టబడినవి పూర్వస్థితి తారుమారునది. భాగ్యవంతు లగు నావ్యవసాయదారు దుకాణము లోనికి తొంగిచూచుట ప్రారంభించిరి. క్రమశః లోపల ప్రవేశించు జొచ్చిరి. మద్యపాన వ్యాపారమున దగుల్కొనిరి. చాలించి వ్యవసాయదార్లు వ్యవసాయమున లోనైరి. వ్యవసాయమును గూడ విసర్జింప సాగిరి నిర్లక్ష్యము, అవిధేయత, వారి యందు తాండవమాడ ప్రారంభించినది. సంతృప్తి, పరస్పర సహకారము మాయమైనది. పూర్వపు టాస్థితిని నేటి దుస్థితికిన్ని పోలిక యెట్లుండును?

కల్లు పాకతో గ్రామస్థితి ఎంతయు తారుమారునని ఆ గ్రామస్థు లెన్నడును తలచియుండలేదు. ప్రస్తుత స్థితి వారికి భయపాటుకాదు. తాగుబోతుల యిండ్లలో ప్రతి ధ్వనించుచున్న ఆలవిడ్డల ఆర్త నాదములు త్రాగుట కలవదని వారి హృదయములను చలంపజేసినవి. ఎట్టి పితాచపు వాతనుండి బయల్పడుట యని యోచింపసాగిరి. ఎట్లయినను యీదుకాణములను ఎత్తివేయించలే సని కృతనిశ్చయమైరి.

రివెన్యూ అధికార్లుకు, కాఖానాధికార్లుకు అర్జీలిచ్చిరి. యీ ఉద్యోగములకు స్వయముగా విన్నవించుకొనియు వైయుద్యోగములకు కర్తవ్యమును నిరంతర మాందోళన చేయసాగిరి. యీ దుకాణము లెత్తివేయవలయునని వీరి ఆందోళన ప్రభుత్వోద్యోగులు వినిపించుకొనక తప్పలేదు జిల్లా కలెక్టరుగారు స్వయముగా తిమ్మాపురం పోయిరి. దుకాణము లెత్తివేయవలెనని ఆబాలగోపాలము ఐకకంఠముతో కలెక్టరుగారికి మనవి జేసుకొనిరి. తాగుబోతులను కలగజేసిన వారు గూడ యీ ఆందోళనలో చేరిరి. 6 సంవత్సరములకాలములో తమ గ్రామము పెట్టి అధిగారికి వచ్చినదో, కలెక్టరుగారు పూసరచ్చినట్లు చెప్పిరి. అగ్నిగాని, పరదలుగాని, కరవుగాని, తిమ గ్రామమును చుట్టు ముట్టినను, తా మింతటి దుస్థితికి వచ్చియుండెడివారము కాదునిరి. కల్లుపాక అన్నిటిని మించిన ఘోరస్థితిని గ్రామములో ప్రవేశపెట్టిన దనియు, అది ఎత్తివేయవలసిన

దనియు మరల మరల చెప్పిరి. ఆ గ్రామస్థుల సంఘీభావన వారి వాదమునది ధర్మమును గుర్తించినట్లు కనిపించెను. కయీ విషయమై మరల విచారించవలసిన దని "ఎక్సెన్సివ్" యిన స్పెక్టరుగారికి పంపబడినది.

ఎక్సెన్సివ్ యిన స్పెక్టరు కూడ ఏవేవియో విచారణజేసెను. దుకాణము లెత్తివేయరాదనుటకు కారణము లాయనకు లభించలేదు. అయినను ధర్మనిర్యహణమునకై ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానము సామాన్యముగ తల యొగ్గునుగదా? అందుల కీవిషయమే ప్రబలసాక్ష్యము.

పునర్విచారణకై తహశీల్దారువారు పంపబడిరి. ఆయన కూడా ప్రజాభిప్రాయము సక్రమముగ నున్నదని యొప్పు కొనక తప్పలేదు. ఇంతకుండి యుద్యోగులయొక్కయు విచారణఫలితమేమి? ఆ గ్రామస్థుల నిరంతరాందోళన వ్యర్థమే అయినది. వారి పిటిషనులు ఒకపోస్తాఫీసునాండి మరొకపోస్తాఫీసునకు ఒక యుద్యోగినుండి మరొక యుద్యోగికి ఇటునటు తిరిగి తిరిగి చివ్రుకాగితములబుట్టాగో పడినవి. రాబోవుసంవత్సరమీ విషయమై "యోచించెను" మని మాత్రము గ్రామ పెద్దలకు సమాధాన మొసంగబడినది.

ఇట్లు ప్రజాభిప్రాయమును గ్రామస్థుల తేమమును సరకు గొనకుండుటకు కారణములేమి? యీతిమ్మాపురం ఏలేశ్వరం ఎల్లవరములకు మధ్యగా నున్నది ఏలేశ్వరంనుండి ఎక్సెన్సివ్ ఉద్యోగులకు ఎల్లవరము పోవుటకు తిమ్మాపురంలో ఆగి వెళ్లుచాలా సదుపాయముగా నుండునట్లు, తిమ్మాపురంలో దుకాణము లేకున్నచో ఎక్సెన్సివ్ వారికి అచట నాగవలసినపని యుండదుగదా. అందుచే ఎల్లవరమునకు బోవు ప్రయాణము ఉద్యోగములకు విసుగుగానుండును! అలసటగూడ గలుగును! ఈ విషయపు కథనంతయు ఆ గ్రామస్థులే చెప్పినది, ఆ గ్రామమునకు పోయి వచ్చిన గ్రామీణులన్నీ - స్త్రీశాఖలలో పని చేయుచున్న ఒకమిశ్రుడు గ్రామీణులున్నాడు. ఆ గ్రామములో తాగిన బోగునమునల్ల, కలుగు అవలక్షణములన్నియు తాండవమాడుచున్నది యీమిశ్రుడు గ్రామీణుడు.

స్వయంసాక్షాత్కరణ ప్రకారము సాక్షాత్కరణములకై ప్రజాభిప్రాయమును ప్రజాతేమమును తిరస్కరింపగలిగిన ప్రభుత్వ చర్యలన్ని గన్పించవలెనో, ప్రజాసామాన్యమునకు గర్భకరమని చెప్పుచున్న సదుపాయము పెంజుబాడ్లికొలుపుచు దున్న నేతల లోకము నెట్లు సమర్థించురో, అది కనుగొనుట సదుపాయ కాసనసభ్యుల విధి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెప్టెంబరు పరీక్షలు

మద్రాసు, ఆగస్టు 30:—మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రారుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు.

ఇంగ్లీషుకినేటు, బి. ఏ. బి. ఏ. ఎస్. సి. బి. ఏ. ఎస్. సి. ప్రారంభపరీక్ష రాబోవు సెప్టెంబరు 9 తేదీన ప్రారంభమునా ఎల్. టి. డిగ్రీపరీక్షలు సెప్టెంబరు 12 తేదీన ప్రారంభమునను.

ఎఫ్. ఎల్. బి. ఎల్. డిగ్రీపరీక్షలు రాబోవు అక్టోబరు నెల 7 తేదీన ప్రారంభమునను.

పరీక్షాఫలితములు

పైని వివరింపబడిన పరీక్షల ఫలితములు ఈక్రింద ప్రకారము ఆయా కేంద్రములకు ప్రకటింపబడును.

ఇంగ్లీషుకినేటు, బి. ఏ. బి. ఏ. ఎస్. సి. ఎల్. టి. బి. ఎస్. సి. డిగ్రీల పరీక్షాఫలితములు రాబోవు అక్టోబరు 21 తేదీన ప్రకటింపబడును.

ఎఫ్. ఎల్. పరీక్షాఫలితములు రాబోవు నవంబరు 11 తేదీన ప్రకటింపబడును.

సత్తి గానాభివృద్ధిసంఘము

కృష్ణా ప్రతిమి

ఆనంతపురమున 1927 సం॥ము నవంబరులో సమావేశమైన ఆంధ్రగాయక మహాసభలో శ్రీయుత రాళ్లపల్లి ఆనంతకృష్ణశర్మగారి సంగీత అధ్యక్షోపన్యాసపు ప్రోత్సాహముచే యిచట స్థాపింపబడిన గానాభివృద్ధి భజనసంఘమువారు నేడు శ్రీ కృష్ణజయంతి మహోత్సవమును దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవశర్మ సి. వి. యి. యం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షత క్రింద బహుశాఖాసమియముగా జరిపిరి.

తొలుత సంఘపు చిట్టబాలురచే వివాయక సరస్వతులపై ముద్దుగా కొద్దికాలము భజనసలపబడి కార్యదర్శి వై. కొండల రావుగారిచే సంవత్సరాంతిక రిపోర్టు చదువబడెను.

అటుపై రాజశ్రీ ఘనతచేరిన ఆనంతపురము కళాశాల పండితు లగు శ్రీయుత చిలుకూరి నారాయణరావు గారు యం. ఏ. యల్. టి. శ్రీ కృష్ణజీవితోపదేశములను జనుకు బహు నిపుణులుగా యువస్వనియచు భగవంతుని మత్స్యోత్సాహులు దార్శిన్ మొదలగు ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పు (Evolution Theory) కి జీవవర్ణాశాస్త్రమునకు అనుగుణ్యముగా మచ్చటించుచు కృష్ణాతారము మానవకోటికి భక్తి, నీతి, బోధ, ఆదర్శ అనుసరణీయమైన పరిపూర్ణావతారముగా నిలసిల్లె ననియు ఆబాలగోపాలమూర్తి సలిపిన జాతవోరాదులు ప్రేమలీలగా మాత్రమే వర్ణింపబడె ననియు ఆ మూర్తి ఆస్థలిత బ్రహ్మచారి అనియు పురావారణపూర్వకముగా నిరూపించుచు అనేక నూతనాశ్రమాలచే సభికులను ఆనందపరచునను విశ్వమోక్షుల చెందించుచు గాక విందుమిక్రిలి అప్పుల చేసిన క్రైస్తవ సోదర సోదరిమణులకు సయితము తృప్తిపరచి రని చెప్పుటకు యెట్టి సందియమును లేదు.

తదనంతరము రాజశ్రీ వక్తలు నేతూరావుగారు, డాక్టరు పి. సూర్య నారాయణ రావు గారు, పకీలు యస్. సుబ్బారావుగారు, పకీలు యస్. రామన్న గారు తదితరులు సంఘమును ప్రోత్సాహపరచుచు వై విషయమై బాలురకు బోధదాయకముగా నుడివిరి.

అటుపై సంఘపు చిన్ని బాలురచే భగవద్గీతనాటకమును బహుసామరస్యముగా ప్రదర్శింపబడెను. పిమ్మట ఆ గ్రామసాధి పతిశర్మగారు పుష్ప వ్యాసములను మిక్రిలి అభినందించుచు తమకును సభికులకును తెలియని అనేక నూతనాశ్రమాల తెలిపి రనియు నుడువుచు పాఠముజేసి ఆ శిశువైన నీలము గోపాలుడు ధరించుటచే భగవంతు డపారవారు డని గోరించునని హెచ్చరించుచు ప్రస్తావించిరి. పూజా ప్రసాదాదులచే భజనముగా ముగింపబడెను.

(మి.నాసి)

మద్రాసు కార్పొరేషను

సర్దార్ సలీముగారికి వ్యాజ్యపత్రము

మద్రాసు, ఆగస్టు 31:—మద్రాసు కార్పొరేషను కమిషనరుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. మద్రాసు కార్పొరేషను వారు 9 బోవు సెప్టెంబరు 3 తేదీన నాయంబరు 5-15 గంటలకు రివ్యూభి సమయందు కార్పొరేషను కార్యాలయ శ్రీయుత సర్దార్ సలీముగారి పత్రములో వ్యాజ్యపత్రము నొసగెదరు. అదేయందు ఉంటున్న సాక్షుల కలెక్షన్లను నియంత్రించు వారికి జూరీ కార్పొరేషను అడ్మినిస్ట్రేటరుగారు దుఖాస్తు చేసి సలీము అడ్మినిస్ట్రేటరులకు ఉపయోగించినవారు మాత్రమే సభ్యుల నాడుకొనవచ్చును.

సానక వార్తలు

నూతన ప్రాథమికవిద్యాపాఠశాల:—మద్రాసు కార్పొరేషనువారిచే సెప్టెంబరు 2 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు క్రొత్తహంబళిమునందు గోవిందపీఠిలో నె 17 రు నందు ప్రాథమికవిద్యాపాఠశాల తెరువబడును.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—రేపు సాయంత్రము 4-15 గంటలకు మైలాపూరులో నడుపిడిలో గల గోపాల నాయగర్. వి. ఎస్. స్కూలు హాలునందు మిస్. కె. రత్నంబ గారు సంగీత ప్రదర్శనమును గావించెదరు.

మద్రాసు సంగీతవిద్యార్థులు:—ఈసభవారి యాజ మాన్యమున రేపు సాయంత్రము 5 గంటలకు గోకేలుహాలునందు ప్రొఫెసర్ అబ్దుల్ కరీంఖాన్ (పూనా) గారిచే సంగీత ప్రదర్శ నము జరుపబడును.

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:—ఈ నెల 24 వ తేదీతో అంతమైన వారమునందు మద్రాసులో వెయ్యికి 29.1 నొప్పన మరణించిరి. 6 గరు మహిళ, 5 గరు మలేరియా, 18 గరు తదితర జ్వరములవలనను మరణించిరి.

డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారి ఉపన్యాసము:— సెప్టెంబరునెల 2 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 4-15 గంటలకు జాతీయగోగ్యమునుగూర్చి సెంటుపాలు స్కూలు వేసేరియందు డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు రుపన్యసించెదరు.

విదేశ తపాలా ప్రకటన:—జాం బాయినుండి మెయిలు మద్రాసునకు పరియైన కాలమున ఇచ్చుచో విదేశ తపాలా మద్రాసు జనరలుపోస్టాఫీసునందును తదితర స్థాన పోస్టాఫీసులందును రేపు ఉదయము 9-30 గంటలకు ఆంద చేయబడును.

జగన్నాథ భక్తసభ:—ఈసభవారి యాజమాన్యమున శ్రీకృష్ణజయంతి ఉత్సవసందర్భమున రేపు నాయంకాలము 4-15 గంటలకు ఎగ్మూరు హైరోడ్డులో వేదవిలాసభవనమున సంగీతప్రదర్శనము జరుపబడును. విదారం కృష్ణప్పగారు (మై సూరు) గానము, చాడయ్యగారు (మైసూరు) ఫీడేలు, కల్పతి సుబ్బయ్యగారు మృదంగం.

శాసనసభాభ్యర్థులు: జప్తినుపత్రిక

సంజాయిషీ అంగీకరింపబడెను

మద్రాసు, ఆగస్టు 30:—మద్రాసు శాసనసభాభ్యర్థులకు గా॥ రావుబహదూర్ సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు శాసనసభలోని వివిధపక్షములతోడను సంప్రదించి జప్తినుపత్రిక యొసగిన సంజాయిషీని అంగీకరించి ఆపత్రికపై సెటిలర్య యును జరుపకుండుటకు నిశ్చయించిరి.

TEXACO

మేల్లెన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పార్శ్వశామికచము రులు, ఇన్నింగ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి పనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంటు.

41, మూకర్ నల్లముత్తుఫీధి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
Bombay, Madras, Etc.,

టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరసర్కారులకు సోల్ ఏజంటు.

There is Satisfaction in every drop!

POLSON'S FRENCH COFFEE

ప్రతి బొట్టు నందును

తృప్తి గలదు.

పాల్వస్తు ప్రాంచి కాపి

శ్రీ పురుషసాఖ్యరహస్యమార్గములు

త్యనదును!

వెంటనే వ్రాయును

వివాహములకు మాత్రమే!

వెల 0-4-0 మాత్రమే. ముంగుగా అయినజాలు పోస్టు చీట్ల సంవినచో వి. పి. చార్జీలు లేవు. జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు అమెరికాదేశ పథకు శీగ్రంథములో వివరింపబడినవి.

మనోల్లాసనీడిపో

శివునక్షత్రమునందు

మద్రాసు సంక్షిప్తవిలేఖరుల సంఘము:—

ఈసంఘాధ్యక్షులకు ఆర్. గణేశఅయ్యగారి వ్యక్తిత్వార్థము త్వనము సెప్టెంబరు 2 వ తేదీని సాయంత్రము 6 గంటలకు తిరువలి క్లబ్బిలో సింహామూలమునందు సింగరాచారి హాలులో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను గా॥ జప్తిను పొందలేగా రగ్య త్తుత వహించెదరు.

చిత్రకళల పాఠశాల

పున్నర్నిర్మాణసభ

మద్రాసు, ఆగస్టు 30:—మద్రాసు చిత్రకళల పాఠశాల లో క్రొత్తనిర్మాణ విషయమున నియమింపబడిన సంఘమువారి మానవలను గురించి ప్రభుత్వమువారు మోచించి ఆపాఠశాలన కళల కొకభాగముగను, శిల్పపనుల కొకభాగముగను విభ జించుట కంగీకరించినది తెలియుచున్నది. కళలభాగము పబ్లిక్ ఇన్స్టిట్యూషన్ డైరెక్టరుగారి అధికారము క్రిందనుండును. శిల్పప నుల భాగము పరిశ్రమశాఖాధికారముక్రిందనే యుండును. రామ్ చౌదరిగారు కళలభాగమున కధికారియై యుండును. శిల్పపనుల భాగమునకు క్రొత్తమాపరిం పెం డెంటుకు నియమించు టకు ప్రభుత్వమువారు మోచించుచున్నారు. (మద్రాసు మెయిలు)

తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయుల రాయబారము

అలహాబాదు, ఆగస్టు 29:—తూర్పుఆఫ్రికా భారతీ యుల రాయబారపు నాయకుడగు పాండ్యగారు ఈ నెల 31 వ తేది బొంబాయి చేరువరని పండిత కుంజరాగానికి తంతివార్త వచ్చినది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

భూమిపన్ను విధానము మారినగాని

రైతులకు భద్రత గలుగదు

బెజనాడలో నిందునుగూర్చి మహాసభ

ప్రస్తుత భూమిపన్ను విధానము రయిత్వోరీ రయితుల ఆర్థిక తేను దృష్టిలో నూర్చుచెందవలసిన విధమును గూర్చి మోచించి, లక్ష్మీమును, కర్తవ్యవిధానమును నిర్ణయించుటకు ము. యానద్వారక భూసమితి స్థాపనావశ్యక త ను గూర్చి మోచించుటకును, అభిలాంఛరయిత్వోరీ రయితుల మహా సభ ఆంధ్రసభలోబాటు సెప్టెంబరు 20వనవార ప్రారం భమున బెజనాడలో సమావేశమగును. గయితులేగాక పదా ర్థోత్పత్తి కాదుడైన రయితులేనుమను, -దేశపు ఆర్థికతేనుము ను కొరునట్టి మహాసభయు లెల్లరును విచ్చేసి, పాల్గొన వునపున్య ముగా ప్రార్థించుచున్నాము. ఇందు రాజకీయా పక్ష భేదముల కంకాళములేదు. యెల్లపక్షములవారును నీ సమస్య ప్రాముఖ్య మైనదని అంగీకరించియే యున్నారు. కాన నిట వివరించ నవ సమయము లేదు

ద. నారాయణ రాజు యం. యల్. సి.

భో. పట్టాభి నీతారామయ్య

వే. రామదాసు

(ప్రేట్ కాన్సిలు సభ్యులు)

గా. హరిసర్వోత్తమరావు యం. యల్. సి.

పి. అంజనేయులు యం. యల్. సి.

కె. వి. సత్యనారాయణ

(తూర్పు గోదారి రయితుల సెట్టు మెంటుసంఘాధ్యక్షుడు)

రె. మందేశ్వరశర్మ

శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యంగారు

వేదారణ్య సభా ప్రారంభోన్మాద మొసంగిరి.

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు

వేదారణ్యమున జరుగుచున్న రెవరే రాష్ట్రీయ మహాసభాభ్యుదయము.

32 వ తమిళనాడు రాష్ట్రీయసభ

సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారి అధ్యక్షక ప్రారంభోపన్యాసము

వేదారణ్యవిరహిత అసహాయోద్యమ నిర్మాణవిధానములవలన తప్ప మరేసాధనమువలనను గూడ మనము స్వరాజ్యమును బడయజాలము.

సభా ప్రారంభమున నేను ఆంగ్ల భాషలో నావ్యాసమును వదునవలసివచ్చినందులకు నేను మీకుమాటలను కోరవలసి ఉన్నది. కాని మీరుమాడ నన్ను టిక్కమాటలను కోరవలసియుండు నేమో నేను నిర్ధారణగా చెప్పలేను. ఆంగ్ల భాషలో మాట్లాడుటకు నాకు అభ్యాసము లేదు. మహారాష్ట్రీ వేదమునందున్నాడ పిండి భాషలోనే నేను మాట్లాడుచుంటిని. వారు నాభాషనులను గ్రహింపగలుగు చుండిరి. మదరాసు రాష్ట్రీయమునందు పిండి ప్రచారమును గావించుటకు గాంధీమహాత్ముడు చేసినయోగమును ప్రకారము, శ్రీయుతులు హరిహరేశ్వర హృషీకేశేశ్వరగారు మున్నగువారు దీక్షతో కొనసాగించుచున్న పిండి ప్రచారము యొక్కలాభమును మీ కధికముగా బడసియుండినచో ఇతర రాష్ట్రీయములందు నిచ్చిన నావంటివారు పిండి భాషలో మాట్లాడుటకును మాభాషనులను మీరు సరిగా గ్రహించుటకును వీలుగా నుండెడిది. మీలోగూడ చాలమందికి ఆంగ్ల భాష తెలియదుకాని అది అటుల జరుగనందున నాకెంత యిష్టములేక పోయినను నే నీవ్యాసమును ఆంగ్ల భాషలోనే చదువవలసియున్నది. నా సామర్థ్యము అల్పమని అందరికిని తెలిసియున్నది. పారధర్మములు, రాజ్యాంగ విధానము, స్వాతంత్ర్య చరిత్ర, విజ్ఞానము, నాగరికత మున్నగు వానినిగూర్చి యీ రాష్ట్రీయమునందలి మహా నాయకుల పాపాంతికమున విసిరి పెట్టుచున్నందులకు నేర్చుకొనుట ఒక గొప్ప గౌరవముగా నేను భావించియుండునుగాని, దైవం కల్పములన నేనిపుడు న్యూపాయకులతో కలిసి పనిచేయువలసిన స్పృహ కలిగినది. వారు దుర్గర దారిద్ర్యము, అజ్ఞానము, అసహాయ స్థితి, పీడకరములను ఆచారములు పద్ధతులు మున్నగు వానివలన బాధింపబడుచు వారికినేను దోషపడవలెనని ఆశించుచున్నాను. వారిమధ్య పనిచేయుట నాకు సహజమైన విధిగాను అనుమలముగాను నున్నది. ఇట్టి సభలలో పాల్గొనవలసినవచ్చినప్పుడు నా కిది చాల ఇబ్బందిగానే కనబడును. రాజకీయములందు నాకు కొంతయైన కలవనుకొనినను నేను చేసిన పతనము యిపుడు అంతగా ప్రచారము బడయుటలేదు. అసహాయోద్యమము ప్రారంభమైన పిమ్మట 8 ఏండ్లలో చాల మార్పులు కలిగినను నా భావములుమాత్రము కొంచెముగూడ మారలేదు. నేటికిని నేను నిర్మాణవిధానమునే సమర్థించుచున్నాను. నన్ను యీ సభకు అధ్యక్షునిగా నియమించుటలో మీకు నాయందు అత్యధికముగ

ప్రేమ గలదని నేను గుర్తించియుంటినిగాని నేను మీ కెట్టి సహాయమునైన చేయ గలుగుదునను నమ్మకము నాకు లేదు. కార్మికులమధ్యను పనిచేయునట్టి నన్ను బుద్ధిపూర్వకముగా మీరు కోరుటచే మీ భావములందు కొంత మార్పు కలుగుచున్నట్లు స్పష్టమగు నూతన గోచరించుచున్నది. ఎటులైనను నేను హెచ్చరించుట నాకు విధియైయున్నది. ప్రస్తుతస్థితి ప్రస్తుతము మనకు తెలిసింపిన దుర్గతస్థితిని గూర్చి మన మాలోచింపవలసి వచ్చినప్పుడు నేను యింతవరకును మడిచిన వాక్యములు యథార్థములేగాని కేవలము విషయనూచకములు కావను విషయమును మీరే గ్రహింపగలుగుదురు. మననాక యిపుడు ప్రళయపయోధిమధ్య కొట్టుకొనుచున్నది. నిక్కముగా మనల నడిపింపజాలిన ఏకైక నాయకుడు నాయకత్వమును వహించుటకు చూపుచున్న అత్యధికముగ విముఖత్వమువలననే యీ దుర్గతస్థితిని మీరు గ్రహింపవచ్చును. సద్యాపము వలన మన మా యన సహాయమున పేక్షింతుము. కాని ఆయన చెప్పిన చొప్పున నడుచుకొనటకు వలయు మనోదాగ్ధ్యము మనకు లేదు. ఆయన విముఖత్వమునకు యిదియే కారణము. దీనిని ఆయన బాగుగ గ్రహించి యుండినను కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభలో ముందునకు వచ్చి ప్రధానతీర్మానమును ఉపపాదించెను. కాని దానిని నెరవేర్చుటకు చేయవలసిన పనియైన, మనము చేయలేదని నే దామన గ్రహించెను. చేయబడిన తీర్మానములను కొనసాగింపవలెనను దీక్ష మనకు లేకమైన లేనపుడు నాయూరులమై మన మింకను ఇట్టి పట్టాభోషపు తీర్మానములను చేయుచుండ మిన్నక చూచుచుండుటకు ఆయన కూడ మనదృష్ట ముండవలెనని మన మింకను కోరదగునా? రాజప్రతినిధి భారత శాసనసభలోని కేసి అగ్ర్యత్తుని అధికారమును అతని తీర్మానమును భంగపరుచుచుండ ముచ్చటగా మనము చూచుచుంటిమి. తీవ్రభావములను కలిగియుండుట తప్ప, మరెట్టి యపరాధమును చేసి యుండనివారిపైని తీవ్రమగు పగ బూని పెట్టు-విధములుగ వారిని బాధించుచుండుట మనము కన్నులార చూచుచున్నాము. ఆత్మగౌరవము గల పత్రతి కాధి పతులందరును తమ విధిని సరిగా నెరవేర్చవలసిన ఏకార్యములను చేయకతప్పదో అట్టికార్యములను చేసినందులకే దాని సత్యపాలు, బాబూ

రామానంద కాట్టగార్ల వంటివారిని అనుదినమును శిక్షలకు పాలు చేయుచుండుట మన కనుభవముననున్నది. ఇట్టి కార్యములు మనకండ్లయెదుట జరుగుచున్నను ఏవోకొన్ని ఆత్మపణల సభలను ఆరేగింపులను జరుపుటతోనే మనము తృప్తిపొందుచున్నాముగాని అంతకంటె సధికముగా నెట్టిపనియును చేయుటలేదు. పిందూమహాత్మునియవివాదాలు వెనుకటివలెనే యున్నవి. దేశీయులందరును కలిసి పనిచేయువలెనని మనము కోరుదుమేకాని మనకుటుల పనిచేయుటలేదు. స్వార్థకార్యములను ప్రకటించునట్టి వాక్యములతో గూడిన తీర్మానములను చేయుటయే స్వార్థకార్యములతో గూడిన కార్యములను చేయుటమని భ్రమసి మనము మురియుచుండుము. ఆగ్రహవేళ భరితులమై మన మొకవంక తీవ్రభావముల వెల్లడించుచుండ గుప్త గ్రహమునలే రాజప్రతినిధి మనలను మాచి పరిహసించుచు "సామధూతివిశ్వాసములను వినులనూరుత నూర్యకాంతులు" కావలె ననుచుండును. వ్యాపించియున్న ఆంధ్రకారమును తొలగింపగల నూర్యకాంతిని మనము మాడ గోరినచో అది మనయెదుటనే యున్నది. వెనుక మన మనలంబించి విరమించిన అసహాయోద్యమసహిత నిర్మాణవిధానమే ఆ నూర్యకాంతి యని నే నిపుడుగూడ మీ కెరిగించుచున్నందులకు మీరు నన్ను తమింపవలెను.

మనము చేయుచున్న చెడుపు అసహాయోద్యమ విధానమునందు నాకు గల విశ్వాసము కొంచెమైన తగ్గకుండుటచే ఉన్నతరాజకీయములగూర్చి నేనిపుడు చర్చింపజాలను. నిజముగా నేను వానిని గ్రహింపజాలననుటలో ఎట్టి అసత్యమును లేదు. బాగుగా ఆలోచించి చేయబడిన ఒక తీర్మానమునందు దేశీయులు నెరవేర్చవలసిన కార్యక్రమము చక్కగా వివరింపబడియుండినచో నాకంతియే చాలును. ఆ ప్రకారము నడుచుకొనుట భరతమాత పుత్రులకును పుత్రులకును గూడ ముఖ్యకర్తవ్యమే యగును. కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిన పనిని నెరవేర్చుటకు మనము బాధ్యులము. నెహ్రూనివేదికలో కోరబడినదిని దొరతనమువారు తమకర్తవ్యమును నెరవేర్చుచో కాంగ్రెసువారు నిర్ణయింపబోవురీతిని మనమందరమును మనవిధిని నెరవేర్చకతప్పదు. నావంటిరైతునకు కావలసిన దిసియే. నిరర్థకములగు వాగ్వాదములవలన నేనువలంపను. శాసనసభలలో మనవిధానమే అన్ని అసర్థములకును మూలకారణమును నమ్మకము దినదినమును నాకధికమగుచున్నది. అది తొలగింపబడునంతకాలమును ఎట్టి నిర్మాణవిధానమునకును మనము పూనుకొనము. భారతశాసన సభాభ్యుదయ అద్భుతమగు పనులను చేయుచున్నాను. వారివలన నేను భ్రమచేందను. ఇట్టి అద్భుతకార్యదత్తుల సంఖ్య అధికమైనకొలదిని మన కర్తవ్యమునకు మనము దూరమై పోవుచుండుము. అందువలన కేత్రపుల బల మధికమగుచుండును. అసహాయోద్యమము విఫలమైనదనబడిన నాటమంజీయు మనము నిరంతరమును మార్పుచుండిన శాసన సభా కలాప మంతయును మనలను దిగమింగుటకు సిద్ధముగానున్న యొకగొప్ప పెనుభూతమని మన మందరమును గ్రహింపవలసిన కాలము తుదిక్షణమును మనకు చేరువయ్యుచున్నది. ఇట్టి తీవ్రభావములను లేక మీలోకొందరు తలంచునట్లు యిట్టివివరీతభావములను కలిగియున్న నేను నిర్మాణవిధానమునుగూర్చి యీసభలో మాట్లాడినచో మీరు ఆశ్చర్యమనొంద బనిలేదు.

అస్పృశ్యత చెన్నపురి రాష్ట్రీయమునందు మనలో ప్రతిస్పృక్తియును ప్రతిదివము 24 గంటలును పూర్తిగా పనిచేసినను తరగనిపనులు మనపగలవు. వీనిలో అస్పృశ్యులను తొలగించుట ఒకటి మతముపేరట కాళికాలయమున ప్రతిదివమును నోరులేనిజంతువులను వేలకొలదిగా బధించుచుండునంతకాలమును కలకత్తాకు వెళ్లుటయనినను అటు నివసించుటయనినను నాకర్తవ్యం దుభిక్షకరముగా నుండును. అనుదినమును పొందువులును మృత్యుదీయులును డిప్లీలో తలలు పగులకొట్టుకొనుచుండురు. కాన అటు నొకపూట నివసించుటగూడ నాకు దుస్సహముగానే యుండును. అని మహాత్ముడునుడి వెను. అట్టి మహాత్ముడు అస్పృశ్యతతో నిండియుండిన దక్షిణ దేశమున సంచారము చేయువిషయమున గూడ యిట్టి అసమృత్తిని ఏలతెలుపలేదో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. 3 నెలల క్రితము పాలఘాటులో జరిగినట్టి దారుణ కార్యములవంటివి దురదృష్టముగ యీదేశమునందును యీరాష్ట్రీయమునందు మాత్రమే జరుగగలదు. విదేశములందు మేయోకన్యసంజివారు చేసెడు అసత్యప్రచారమువలన కంటే కేరళమునందు కొన్ని భాగములలో కనబడుచున్న అతిభయంకరమగు అస్పృశ్యతవలననే

ప్రపంచము నందంతటను మనకధికముగ అప్రఖ్యాతి కలుగు చున్నది. యేరాష్ట్రము వేలకొలది దేవాలయములతో నిండి యున్నది. యేపరిశ్రమను కంకరరామానుజ మధ్యాచార్య ప్రభువులకు మతస్థాపకులకు పుట్టినిల్లో నందనారవంటి పరమ భక్తులకు ఏ ప్రదేశము నిలయమో అట్టిదక్షిణాపథమునందు అస్పృశ్యత అతిదారుణముగా వ్యాపించియుండుట కంటే ప్రబలముగ అప్రఖ్యాతి మరియేదియును లేదు. ఈ కళంకము నిలచియుండగానే మనకు స్వరాజ్యము వచ్చిననుగూడ అది కేవలము మాయామయమే యగును. అస్పృశ్యతనుగూర్చి ప్రజలు వెల్లడించుచున్న ఉపేక్ష అనుడు యాగోపయోధారిలో అచటనచట దానినిర్మూలీయ బూని న సంస్థలు చిన్న చిన్న సస్యశ్యామల తేజములవలె కనబడుచుండెను యాగోపయోధారియొక్క భయంకర స్వరూపమును పెంపొందించుటకే అవి యుపయుక్తము లగుచున్నవి. భారతజాతికి చేరిన కొట్లకొలది సోదరులు దేవాలయములలోనికి రావీలులేనిచో అవి భగవంతుడు నివసించు దగిన స్థలములు కానేకావు. వైష్ణవధర్మమును సరిగా నేడు నెరవేర్చుచున్న శ్రీయంత జమనలూలు బాబాజీగారు యిపుడు అనుసరించుచున్న పద్ధతినే మతాభిమాను లగు మిరందరును గూడ అనుసరింపవలెనని నేను కోరుచున్నాను. హిందువులను చెప్పుకొనువారందరూ భగవంతుని దర్శించుటకొరకు దేవాలయముల తలుపులను తెరచునట్లు చేయుటకు బాబాజీగారు ప్రతిదినమును ప్రయత్నించుచు ఆరీతిగా మతమును పునీతము గావించుచున్నారు.

అనర్థదాయకముగు కులతత్వము

హానికరము లగువానిలో నిది చెందవది. ఈ రాష్ట్రము నందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదము వలన రాజకీయములకును మతమునకును సంఘ సంస్కరణమునకును గూడ హాని కలిగినది. మారాష్ట్రమునందు హిందూ మహాద్వీయకలహములు లేవు. అని మీరు సంతసింపకుండ ఇచట బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదములు తలచుపినవి. పురోహితులు తెచ్చిపెట్టుచున్న హానికరముగు ఆచారములను సాంప్రదాయములను తొలగించుటకు ప్రయత్నించుటలో ఎట్టి దోషమును లేదు. అస్పృశ్యులు అధిద్రావిడులు అనబడెడు నిమ్మజాతులను సంఘములో చేర్చవలెనని బ్రాహ్మణేతరులు ఒకయుద్ద్యమము సాగించినచో లేక "మీచే అస్పృశ్యులనుబడుచున్న కొట్లకొలది మానవులను మేము స్వజనముగా సంగీకరించుచున్నాము. అల్పసంఖ్యాకులగు మీరు మాతో చేరిన చేరుదు, లేకున్న మానుడు" అని బ్రాహ్మణేతరులెవరైన బ్రాహ్మణులతో తెల్పియుండినచో నేను వారినభినందించియుండును. బ్రాహ్మణేతరులు యీరీతిగా చేసియున్నచో హిందూ మతస్థుల కృతజ్ఞతను వారు శాశ్వతముగా గడిపగలుగుదురు. హిందూ మతధర్మములలో కొన్నిటిని తొలగింపవలెనని వారు కోరినచో నిట్టి బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణులలో ఉదార భావులగువారితో కలిసి పనిచేయదగును. ఎలనగా బ్రాహ్మణులందరును గూడ పూర్వాచారపరాయణులే యని చెప్పవీలులేదు. అటులచేయక మీరు బ్రాహ్మణవర్ణముపై పగబూని యున్నారు. ఈ ద్వేషాలము బ్రాహ్మణవర్ణమును మాత్రమే గాక ఆర్యవిజ్ఞానమునందలి ఉత్తమసాంప్రదాయముల నన్నిటిని గూడ అలముకొనుచున్నది. వీరితో కొందరు అజ్ఞానులగు ప్రజలలో నీచముగు స్వార్థపరత్వమును క్రోధమును వృద్ధిపొందించుచున్నారు. వ్యక్తులకు పదవులను అధికముగా సమకూర్చుటకే యిపుడీయుద్ద్యమము సహాయక మగుచున్నది. జాతి మత, వర్ణ విభేదములను నిర్మూలీయజాలిన కద్దరు ఉద్ద్యమమునుగూడ యీ బ్రాహ్మణేతరులలో కొందరు బ్రాహ్మణోద్ద్యమమును నిరసించుచున్నారు. బ్రాహ్మణులలో ఆ కలంకము

బీదలకును, అస్పృశ్యులకును నేవశేయుట యందే తన జీవితము నంతయు వినియోగించువాడు నగు ఒక బ్రాహ్మణునిగూర్చి గూడ ఆతడు పికాచావతారమని కొందరు చిత్రించుచున్నారు. ఇదియంతయును జాతీయ వివాదమే. ఉత్తరహిందూస్థానములవలెనే యిచటగూడ యువకసంఘములున్నవి. అస్పృశ్యతను కులతత్వ పితాచమును రూపుమాపుటకంటే యీసంఘములకు ముఖ్యకర్తవ్యము మరియేదియును లేదు. ఈరీతిగా బ్రాహ్మణేతరుడగు నేను నాసోదరులగు బ్రాహ్మణేతరులకు విన్నవించి బ్రాహ్మణులకుగూడ కొంత తెలుపగోరుచున్నాను. ఈ బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదము ఉద్యోగ కాంక్షగలవారి వివాదయేగాని మరియొకటిగాదు. త్యాగమును నేపయునే బ్రాహ్మణధర్మములుగాన బ్రాహ్మణులు ఉద్యోగకాంక్షను ఏల వదలుకొనగూడదు? ఈవిషయమున కేరళ నందలి నంబూద్రి బ్రాహ్మణులు అనుసరించుచున్న పద్ధతినే తదితరజాతుల బ్రాహ్మణులు గూడ అనుసరింపదగును. నంబూద్రి బ్రాహ్మణులలో నెవరునుగూడ తీతముకొరకు ఎట్టియుద్యోగమును చేయరని నేను వింటిని. మతసంస్కరణమును గూర్చి యీయతులు రై.వో. శ్రీనివాసశాస్త్రి, శ్రీమచ్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ మున్నగువారు బ్రాహ్మణులలో నెందరో కలరు. మతసంస్కరణమునుగూర్చి మీరు ఉదారభావులగు బ్రాహ్మణేతరులతో కలిసి పనిచేయుట కన్నడును చెనుదీయదు? గజరాతులలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకలహములు ఏలలేవు? వారి కంటే వీరికి మతాభిమానము హెచ్చుగా నున్నదా. దాక్షిణాత్య బ్రాహ్మణులు ఆధికముగు నాదార్యమును జూపి అంత్యజులను సంఘమున జేర్చవలెను. సత్యాగ్రహ శ్రమమునందు బ్రాహ్మణులు పాకేపని చేయుదురు. అచట బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను అంత్యజులను కూడ ఏకపంక్తిని భుజించెదరు. కాన హిందూ మతమునకు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకంటే పవిత్రముగు దేవాలయము యింకొకటి లేదని నేను తెలుచుచున్నాను.

కద్దరు

నిరుపేదలను నిమ్మజాతులను నుద్ధరించుటకు కద్దరు ప్రచారమును మద్యపాన నిరసనమును మించిన సాధనములను చేసిన మాపగలరాయని అస్పృశ్యుల నాయకులను చెప్పుకొనువారిని నే నడుగుచున్నాను. కద్దరునుగూర్చి ప్రచారముచేయుటలో మహాత్ముడు తప్ప మరెవరును రాజగోపాలాచారిగారిని మించజాలరు. ఆయన గ్రామములలో దరిద్రుల గుడిసెల మధ్యనే నివసించుచున్నారు. వారికి నమ్మకము కలిగించి వారికి కొంత దుఃఖకాంతిని కలిగించుటకు అదియే ముఖ్యకర్తవ్యమని ఆయన గ్రహించెను. కాన ఆయన మనఃపూర్వకముగానే కద్దరునుగూర్చి ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఆయన యేర్పాటు చేసిన ఆశ్రమమునందు వేలకొలది బీదశ్రీులకు జీవనాధారము లభించుచున్నది. ఇటులండగా కద్దరునుగూర్చి ఒక చిత్రమును ఆత్మేపణ బయలుదేరినది. ఇది చాల శ్రమతో కూడిన పనియట. దేశమునందు అన్నవస్త్రములు లేక మాడుచున్న కొట్లకొలది శ్రీులకును పురుషులకును జీవనాధారము కలిగించుటకు యంతకంటే సులభమును పవిత్రమునగు సాధనమును మీరెవరైన మాపించగలరా? తమిళనాడునందు దుర్గధరారీద్యమము మునిగియున్న కొట్లకొలది ప్రజలు జీవించుటకు కద్దరుద్ద్యమమును వదిలివేసినచో వారు సింహళమును, పిసాంగు మలయా మున్నగు దేశములకు పోవుట తప్ప గత్యంతర మేమైన ఉన్నదా? ఆదేశములకు పోయినచో అచటివారు వీరికి పనియిచ్చినచో నాలు వడుకులలోకంటే అపనిలో శ్రమ తక్కువగా నుండునా? ఆదేశములలో శ్రమ యంతకంటే చాల హెచ్చుగా నుండుటయేగాక నీతివర్తనమునకుగూడ భంగము కలుగుట నిశ్చయము.

మద్యపాన నిరసనము

మద్యపాన నిరసనము గూర్చి యీ రాష్ట్రమునందు బాగుగా పనిజరుగుచున్నందులకు నేను మిమ్ములను ప్రశంసించుచున్నాను. నిషాంస్తవులను పూర్తిగా బహిష్కరింపవలె నను సిద్ధాంతమును ఆమోదించుటయేగాక దానినిగూర్చి ప్రచారము గావించుటకు చాల ధనమునుగూడ నొసంగినందులకు చెన్నపురి దొరతనమువారినిగూడ నేను ప్రశంసించుచున్నాను. మద్యపాననిషేధ విషయమున ప్రజామోదమును బడయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రచారము సల్పుదురనుట కేవలము తప్పు కల్పిత్రాయము. అటువంటి ప్రచారము అమెరికాయందుగాని ఇంగ్లాండు నందుగాని అవసరమై యుండవచ్చును. ఏమన మద్యపానము ఆయాదేశములలో పూర్వకాలము నుండియు గౌరవముగా నే పరిగణింపబడుచున్నది. కాని అదృష్టవశమున మనదేశమునందు యిప్పటికిని మద్యపానము ఒక పాపముగానే పరిగణింపబడుచున్నది. మనమతాచారములను వర్ణపద్ధతులను ప్రభుత్వ ప్రచారమున కంటే హెచ్చులభమునే మద్యపాన నిషేధకరమున కలుగజేయుచున్నది. గత కొలదిసంవత్సరములలో ప్రభుత్వమువారు యావిషయమున కలుగజేసిన ప్రోత్సాహమును యికమీడట వారు నిరుత్సాహ పరచుటయే వారు చేయగలకార్హము. ముద్రాకు ప్రభుత్వమువారు మద్యపాన నిషేధవిషయమున ఎట్టిచర్యయు జరుపకుండుటలేదను నిందాలోపణము న్యాయమైనదే. ఎన్నికలముందర యావిషయమై వాలుగులక్షలరూపాయలను వ్యయముచేసి ప్రచారమొనరించుటలో ప్రజలయందు అపవమృతము కలిగించెను. హెచ్చుగా పాటుపడిన వేలముదార్లకు కల్లలంగడులను విక్రయించుచు ఇట్టి ప్రచారమును సలుపటానుట సక్రమమైన పద్ధతి కాదని యేపేక్షమునకు చెందని సంస్కర్తలు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఆయినను ప్రభుత్వమువారు యీ ప్రచారమును చేయబూనుకొనిరి. కావున మనకిది యొక విజయసూచనయే. నేడు ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యములు యెటులన్నను మద్యపాన నిషేధప్రచారమును అపజయము నొందించుటకే ప్రభుత్వము వారికి సంధోమము కలుగునని అభిప్రాయ పడుచున్నారు— ప్రభుత్వమువారు యావిషయమున కృతనిశ్చయమై యున్నచో గ్రామ పంచాయితీలకు నిషేధము కొనసాగించుటకు తగిన న్యాయాధికారములను ఒసగవలెను. ఈ పద్ధతివలన మద్యపాననిషేధము జయప్రథముగా కొనసాగగలదు.

ప్రభుత్వము, ల్యాండురివిన్యా

మద్యపాననిషేధ విషయమున ప్రస్తుత శాసనసభలు యెట్టి నిస్సహాయస్థిలోనున్నచో ల్యాండురివిన్యా విషయమునకూడ అట్టి నిస్సహాయస్థిలోనేయున్నది. మీ రాష్ట్రము మొట్టమొదట జాయింట్లు పార్లమెంటు కమిటీయొక్క సిఫార్సులను అమలులో నుంచవలసినదని ఆందోళన సలిపెను కాని యావిషయమున యెట్టిసంస్కరణమును యిప్పటికిని గావించబడుటలేదు. 11 మంది ఉద్యోగులును 4 గురు ఉద్యోగేతరులును సభ్యులుగాగలిగి సర్ మహాత్ముద్ హబిబుల్లాగారి అధ్యక్షత క్రింద నియమింపబడిన ల్యాండు రివిన్యా సెటిల్మెంటు సంఘమువారు తమ నివేదికను 1921 సంవత్సరములోనే ప్రభుత్వము వారికి దాఖలు చేసిరి. 1924 సంవత్సరమునుండియు మీస్థానిక శాసనసభవారు ఆసిఫార్సులను అనుసరించి శాసనములనుగావించవలసినదని నిర్ణయించుచు నేయున్నారు. కాని అట్టి నిర్ణయముల వలన ఎట్టిలాభమును కలుగలేదు. బొంబాయిలో వలసే మద్రాసులోను యీ విషయమున ఎట్టిచట్టమును యిప్పటికిని గావించబడక రిసెటిల్ మెంటులు తరచుగా జరుగుచునేయున్నవి. మీ రాష్ట్రపరిస్థితులు యే తాలూకాయందుగాని యే జిల్లాయందు

నీరసముగాను నిరుత్సాహముగాను ఉండుట

ద్రాక్షరసమును నేనింపుడు

(ప్రభురాం)

పులిసిన ద్రాక్షపండ్లనుండి

తయారైన రసము

3 పైజులలో తయారొనర్పబడుచున్నది.

రు 2/-

24

రు 1-2-0

12

రు 0-10-0

6 బొమ్మలు.

మీకు ఉత్తేజమును గలిగించుటకు, నిషాచేయనట్టి యింపైన పానీయము

అది మీకు చేయుత

ప్రభురాం అనంత ఫార్మసీవారిచే తయారొనర్పబడినది

నిస్సత్తువకు అమోఘమైన మందు.

నేడే వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

ప్రభురాం అనంతఫార్మసీ,

భులేశ్వర్, బొంబాయి.

PRABHU RAM ANANT PHARMACY.,

Bhuleshwar, BOMBAY.

గాని తగినవాతావరణమును సత్కారముగా యిందులకు ముఖ్యమార్గముగా నుండునని నేను తలచుచున్నాను. ప్రస్తుతము రైతువారిరాష్ట్రము లన్నిటియందును అమలులోనున్న ల్యాండు రివిన్యూపద్ధతి మిక్కిలి ఆసంతృప్తిగానున్నది. ఒక రాష్ట్రమునందు అధికపన్నులు ఖర్చులుపోను మిగిలిన లాభముననుసరించి విధింపబడుచున్నవి. మరియొక రాష్ట్రమున పంటవస్తువుల ధరల నబట్టి విధింపబడుచున్నవి. కాని వివిధరాష్ట్రములందును హెచ్చుపన్నులను విధించుటకు ఆధికరివిన్యూను వనూలుజేయుట యే ముఖ్యకారణముగానున్నది. కొన్ని తాలూకాలో మద్యపానము తగ్గులనల కలిగిన ధనాధిక్యతను కారణముగాజెప్పి ఆతాలూకాలు విశ్వరూపములై యున్నవని ల్యాండు రివిన్యూను అధికము జేయుచున్నారు. మరి కొన్ని తాలూకాలో ప్రజలు ఎక్కువగా మద్యపానమును జేయుచున్నారనియు అందులకు కారణము వారి ధనాధిక్యతయే అనియు చెప్పి రివిన్యూను అధికముగా విధించుచున్నారు. కాని ప్రతిఒంటను రివిన్యూను అధికము జేయుటకు కారణము పంటవస్తువుల ధర అధికమగుచుండుటయే అని చెప్పబడుచున్నది. మీ రాష్ట్రపు పూర్వపు రివిన్యూ మెంబరును ప్రస్తుతము గవర్నరుగా నున్నవాని యిటుల చెప్పిరి. ప్రస్తుతము పన్నులను పెట్టింపుజేయుటకు మాకు ఆధికారము గలదు. కాని మేము నూటికి 18కి మాత్రమే అధికము చేయుటతో మేము సంతృప్తి నొందుచున్నాము అని చెప్పిరి. తంజావూరు కలెక్టరుగారి నివేదికలో నిటుల వ్రాసిరి. వ్యవసాయ శిశువులూ మాడ పంటవస్తువుల ధరలతో అధికము కాకుండ నుండినచో ప్రస్తుతము పన్నులను అధికముచేయుట న్యాయమే. కాని దీనిని రివిన్యూబోర్డువారు గమనించక మరుగుపరచిరి పెట్టిల్వెంటు విషయమున వ్యవసాయ ఖర్చులతో నిమిత్తము లేదనిరి. రివిన్యూబోర్డువారు కలెక్టరుగారికి తెలియజేసిరి. చిన్న రైతులకు గల భూములపైని హెచ్చుపన్నులను విధించుటదని కలెక్టరుగారు అభిప్రాయపడిరి. కాని రివిన్యూ బోర్డు చిన్న పట్టాదారులకు వ్యవసాయమేకాక తదితరవృత్తులుకూడ జీవనాధారములగు నున్నవని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. పట్టాదారులు తివించుటకు ముఖ్యములగు ఆధారములను కలిగియున్నారో లేదో కనుగొనుటకు రివిన్యూబోర్డువారికి అవసరములేదు. పై పద్ధతి మిక్కిలి దురన్యాయముగనుండుట దానికి ఉపాయముగ జాయింటు పార్లమెంటుకిమిట్టవారు ఒక నూతనము గావించిరి. కాని అది అమలులో పెట్టబడుటలేదు. ప్రజలకు యీపద్ధతిని నిర్మించుటలో యెట్టి అధికారమునులేదు. మేము బ్యాండ్లీలో సత్కారమును ప్రారంభించి అష్టకష్టములను పడుటకు ముఖ్య కారణము పై సంఘమువారి సిఫార్సును అమలులో పెట్టవలసినదనికాదు. రివిన్యూబోర్డు ఆశీస్సు విచారణ సలుపలేదనియు తెలియటం కమిషనరుగారు నిరాధారములగు విషయములపై నాధారపడి సిఫార్సులను గావించెననియు రుజువుపరచుటకే మేము సత్కారమును ప్రారంభించితిమి. రైతుల యిబ్బందులు నిజమైనవిని గ్రహవదినపిమ్మటనైనను ప్రభుత్వమువారు ప్రజలు సత్కారములను పడినకష్టములకు తమ విచారమునైనను వెల్లబుచ్చుటలేదు. బొంబాయి మదరాసు రాష్ట్రముల రైతులు శాంతియుతములగు మార్గముల ననుసరించి యీపద్ధతిని రూపుమాపుటకు తగినకాలము ఆసన్నమైనది. ఈ విషయమున మీశాసన సభాసభ్యులు ఆనేకసార్లు జయప్రదముగా చర్చలు కొనసాగజేసిరి. కావున వారే యిప్పుడు తమ మాటలను ప్రభుత్వమువారు వివకపోయినచో ప్రజలు పన్నులను చెల్లించుటకు నిరాకరించవలసినదని ప్రబోధమును సలుపవలెను.

దౌర్జన్యరహిత సహాయనిరాకరణమే స్వరాజ్యమునకు మార్గము

అసంతృప్తియుగమును విస్మయముగను నేను నాఅభిప్రాయమును మీకు తెలియజేయుచున్నాను. కాంగ్రెసు ఆదర్శమునుగాని కార్యక్రమమునుగాని యిందుకైనను మార్పుటకు ప్రస్తుతము ఆసంతృప్తి అవసరము కన్పింపదు. ఈకార్యక్రమము దూర దృష్టిగల మహానాయకుల నిర్ణయించెను. ఈపద్ధతియే పూర్వము అనుసరింపబడి దేశమునకు శక్తిని బలమును వికాసమును కలుగజేసెను. దీనిననుసరించియే యిప్పుడు మనము చాలింత ప్రయత్నించుచున్నాము. మనదేశము స్వాతంత్ర్యమును గొందుటకు ముదియే మార్గము. ప్రస్తుతపద్ధతి లయెడల మనదేశములో కొందరు ఆసంతృప్తి పినికనుపరచుచున్నారు. కాని వారు రెండవవక్తువువారి అభిప్రాయములను గూడ గమనింపవలసియున్నది. నిరాయుధులై యున్న యొకజాతివారు దౌర్జన్యరాహిత్యపద్ధతులను అనుసరించి యిదివరకెన్నడును తమ స్వాతంత్ర్యమును బడయకుటలేదు అనుమాటవాస్తవము. అచటచట దౌర్జన్యపద్ధతుల ననుసరించుటవలన జాతికే నష్టముకలుగును.

అర్థరాత్రివేళ

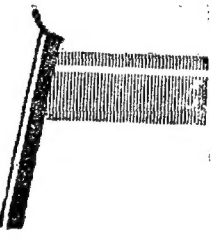
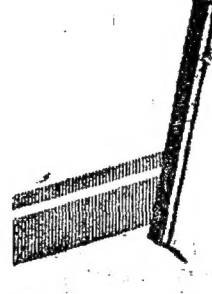

బిడ్డపప్పు మొదలెట్టిన చేనేనని ఏమిటి? ఉడ్ వాడ్స్ గ్రైప్ వాటరును యియుము. ఇది బిడ్డల అజీర్ణ నివారణియని బాగుగా పేర్కొంది. ఉడ్ వాడ్స్ గ్రైప్ వాటరు బాధను తొలగించి, బిడ్డను జోకాట్టి నట్లు నిద్రపుచ్చును.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

బిడ్డల అజీర్ణమునకు, వెక్కిళ్లు, త్రేపులు, గుండెమంట, కడుపుబ్బుట మొదలైన వాటికన్నిటికిని మంచి మందు.

W. WOODWARD LTD., LONDON, ENGLAND

మనకు ప్రస్తుతము దౌర్జన్యరాహిత్యపద్ధతి కరణ్యమని ఒక్క నిమిషము ఆలోచించినచో తెలియగలదు. దౌర్జన్యరాహిత్యమునందు మనకు విశ్వాసము మనస్ఫూర్తిగనుండవలెను. దౌర్జన్యరాహిత అసహాయోద్యమముకంటె వేరొక అహింసామార్గము యిదివరకు కనుగొనబడుట లేదు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్న యువకులందరూ నేడు తమకళాశాలలను విడచి బయటికి వత్తురా? అట్లున్నచో యీ ప్రభుత్వమును ప్రభించునట్లు చేయుగల యొక దౌర్జన్యరాహిత్య నైత్యమును ఏర్పాటుచేయుట కష్టసాధ్యము కాదు. అటుల ఏర్పాటుచేయబడిన యువక నైత్యమువలన టాండురివిన్యూ విషయము నను మద్యపాననిషేధవిషయమునను ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీయుటయు కష్టముకాదు. కాని మనయువకులు ధైర్యోత్సాహములతో తీర్మానములను గావించుచు ధైర్యముతో కార్యాచరణకు గడంగున్నారు. స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటింపును. కార్యాచరణము దానిఅంతట అదియేకలుగును అని మనయువకులు భావించుచున్నట్లున్నది. ఇట్టి భావములన యిదివరకేజాతికిని మేలుకలుగలేదు. మనము స్వాతంత్ర్యమును పొందుటలో గూడ నిట్టిభావము మనకు సహాయకారికానేరదు. మనస్ఫూర్తిగ స్వాతంత్ర్యమును కష్టసాధ్యముగా నుండదగిన స్వాతంత్ర్య భవననిర్మాణమునకు ముఖ్యమగు పునాదుల పంటివి అని వల్లభాయి పటేలుగారు విరమించిరి.

నందేమాతరం

డా॥ పి. వరదరాజులునాయుడుగారి అభిప్రాయమును వ్రాసాను, ఆగస్టు 31:—నేదారణ్యమున నేడు సమావేశమైన కమిటీనాడు మహానభి కన్యకృత విహించిన శ్రీయుత పల్లభాంబుపటేలుగారి సగిన యశ్యతోపన్యాసము అరణ్య రోదనము వంటిదే. మరల అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించుటకు గల అవసరమును ఋజువు పరచుటయే యీ యువస్వాసముయొక్క ఉద్దేశ్యము. తమిళులు మిక్కిలి వివేకయుతులను కార్యాచరణ దక్షులై యున్నారు. అసహాయోద్యమము అప

జయమునొందినదని తమిళులు తెలిసికొనిరి. వారికిమీద నీ యుద్యమమున చేరరు. పటేలుగారికి రయితుల యెడల గల సానుభూతి జగద్విదితమే. కాని యిందులకుపాపము కాంగ్రెసుయొక్క నిర్మాణకార్యక్రమము గాదు. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానమును మార్పుటయే లేక పూర్తిగా దానిని స్వంప మొనర్చుటయే మాత్రమే యిందులకు తగిన మార్గము. ఈ ఉద్దేశము నెరవేరుటకు కార్యాచరణయోగ్యమగు పద్ధతుల ననుసరింపవలెను. అసహాయోద్యమమును పునరుద్ధరించుట అవివేకము అని డా॥ పి. వరదరాజులునాయుడుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

శాసనసభా కార్యాలయ నిబంధనలు

ఇండియా గజెటులోని ప్రకటన
సిన్హ, ఆగస్టు 30:—ఇండియా గజెటు, లెజిస్లేటివ్ శాఖలో నీక్రింది విషయము ప్రచురింపబడినది:—ఆసెంబ్లీ శాఖలో సుదోర్ఘముచేయువారల విషయమై నిబంధనలు గజెటులో ప్రకటింపబడినవి. కార్యదర్శియొక్కయు, సహాయకార్యదర్శియొక్కయు నియామకమును అసిస్టెంటు కార్యదర్శి, డిప్యూటీ కార్యదర్శులను పై యుద్యోగములకు నియమించుటయు, తప్ప తక్కిన ఉద్యోగములన్నియు అధ్యక్షునిసహాయమున రాజప్రతినిధి యేర్పాటుచేయును. పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషనుచే సిఫారసు చేయబడునాకే అన్ని ఉద్యోగములకును నియమించబడుదురు. ఆసెంబ్లీ శాఖలోని పెద్దఉద్యోగము లందు కార్యదర్శిని సంప్రదించిన మీదట అధ్యక్షుడు నియమించును. ఇదివరకు ప్రభుత్వోద్యోగములో నుండనివారు పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషనువారిచే సంగీకరింపబడినవారిచే నియమించబడుదురు. పెద్దయుద్యోగియులయొక్కయు, స్వల్పఉద్యోగియులయొక్కయు జీతములు గవర్నరుజనరలుగారిచే నిశ్చయింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

బాపాలాగారి బంగారు, వెండి వస్తువులు

216 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు. 3

నెల్లూరు హత్యలు

భయంకర పరిస్థితులు

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు తాలూకా యందు ఇటీవల హత్యలు అతిఘోరముగ సాగుచున్నవి. తలచుకొన్నంతమాత్రమున గుండె లబియుచున్నవి. పట్టపగటి వేళలందు, గ్రామముల మధ్య కత్తులతోను బల్లెములతోను జంతుకొనుచున్నారు. రాను రాను విషప్రయోగమునకు గూడ గడంగిరి. చాలవరకు హంతకులు కన్పించుట లేదు.

ఇటీవల నెల్లూరులో జగదేవపేటలో సుబ్బరామరెడ్డిగారిని ద్రోహులెవరో పగలు ఉదయముపూటపచ్చి చంపిన సంగతి పాఠకులకు చెలినవిషయమే. ఆ మరుసటిదినమే ఇంకొక బ్రాహ్మణుడు ముత్తూరులో వధింపబడెను.

ఇట్టిహత్యలు ఘోరముగ జరుగుటకు జిల్లాప్రజలుగూడ కొంతవరకు బాధ్యులని చెప్పినచో నన్ను మన్నింతురాగాక, నిర్భోగమాటముగ హత్యవిషయమై మనకు తెలిసినంతవరకు పోలీసు అధికారులకు చెబుట యవసరము. మనముగూడ సహకారముసల్పినగాని పోలీసువారుగూడ ఎంతశ్రమపడినను ప్రయోజనముండదు. ఇటీవల పెంకుపూరురైలులో వైష్ణవయువతిని యొక రోజు జంపిరి కాని, పోలీసు వారు హంతకుని బట్టుకొనలేకపోయిరి. ఇట్టి ఘోరహత్యలు జరుగకుండ దుర్జనులందు గ్రామములందు రక్షకసంఘము లేర్పడుట యత్యవసరము. అందులకు విద్యాధికులగు యువకులు పూనుకొనవలెను. అటుల పూనుకొన్నపుడే న్యాయము జరుగగలదు. ప్రత్యేకముగ కొందరు యువకులను విద్యా

ధికులను ఈ పనికై తరిఫీదుచేయవలెను. జిల్లా ప్రజలు ఇవిధముగ ప్రవర్తించుటకు పూనుకొనెదరని నమ్ముచున్నాడను.

ప్రస్తుతము సుబ్బరామరెడ్డిగారి హత్యవిషయములోను ముత్తూరు బ్రాహ్మణహత్యలోను గ్రామస్థులందరను పోలీసువారితో సహకారమొనర్చి హంతకులు దలచినకు పట్టుడునటుల జేయుదురని నమ్ముచున్నాడను. మనము ఉపేక్షజేసి యూరకుందుమేని ఇకమిదట ప్రాణములను గుప్పిడిలో బెట్టుకొని పోవలసినవచ్చును. కాన ప్రజలీహత్యవిషయమై శ్రద్ధహించిరేని ముందెన్నడును ఇట్టి ఘోరములు జరుగజాలవు. ఈ విషయమై పోలీసు అధికారులుగూడ అప్రమత్తులై కార్యదీక్షాపరులై హంతకులను బట్టుకొనెదరని విశ్వసించుచున్నాడను.

పత్తిపాడులో మాతా శిశువులకు కిట్టినివా రెవరో కూరలో విషముపెట్టిరి. కాని అదృష్టవశమున వారు చనిపోలేదు.

ఇట్టి దారుణకృత్యములు జరుగకుండ ఆయా గ్రామప్రజలు తగిన కట్టుబాటును జేసి కనిపెట్టుచుందురుగాక!

(ఒకవిలేఖరి)

బేరములు! అడిసన్సు
సాంవత్సరిక అమ్మకము కేటలాగు
ప్రస్తుతము సిద్ధముగా నున్నది. ఒకప్రతికి వ్రాయుడు
Addison's, Mount Road, Madras.

సర్వవక్ష సమావేశ రిపోర్టు
నెహ్రూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ
ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెస్ ఆఫీసు
లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావల
సినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.
వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

కృమి లాక్రి

(విచిత్రకథ)

గంధకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు ము.రా.శ్రీ. రాయనం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, కట్టె యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలచేత ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్యాలయము.

7. తణుకొట్టి సీమి మదరాసు.

మోహినీతైలము

5 తుం॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శులు, ఉద్యోగిగ్రస్తులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. సుందరమోహలామ్యములకు ప్రాప్తగురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయమగు సువాసన చెప్పునలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలగుడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగ సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఓకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

సువార్త!

మితవ్యయము చేయునట్టి వారందరికి కాశి, కరాచి, బెంగళూరు వగైరా చీరలను, వైటలను, పావడలను కొనుటకు సరియైన సమయము. 100 కి 25 నుండి 65 వరకు ధరలలో తగ్గించబడినవి.

కొన్ని బేరములు మాత్రమే.

బెంగళూరు:—9 గజముల వైయిలెట్ రంగుచీరె, ప్ల సుపు పచ్చ అంచుసరిగతో సహా గల తంతుకమ్మికరము 1 మాత్రమే గలదు. 1 కి ధర మునుపటి ధర ర్పు. 85 తగ్గించబడినది. ర్పు. 59
బెంగళూరు:—9 గజ పట్టుచీరె అంజారి రంగుది ము నుపటి భాగమునందు, అంచునందు సరిగ గలది. 3 మాత్రమే గలదు. 1 కి మునుపటి ధర ర్పు. 70 తగ్గించబడిన ధర ర్పు. 48
కాశి:—చీరె 8 గజ॥ మక్తాజుసరిగకొట్టడి రకము, సరిగ అంచు ముందటి భాగమునందు సరిగ గలది 1 మాత్రమే గలదు. మునుపటి ధర ర్పు. 49 తగ్గించబడిన ధర ర్పు. 25

కాశి:—6 గజముల పింకుమతాబు సరిగకొట్టడి రక ము, సరిగంచు, ముందటి భాగమునందు సరిగ గలది ఒకటి మాత్రమే గలదు. మునుపటి ధర ర్పు. 40 తగ్గించబడిన ధర ర్పు. 25
బెంగళూరు:—పట్టుచీరె 6 గజ॥ నలుపు, ఎఱుపు రంగు గలది. సరిగంచు గలది. ముందు భాగమునందు సరిగ గలది. 1 మాత్రమే గలదు మునుపటి ధర ర్పు. 48 తగ్గించబడిన ధర ర్పు. 29
బెంగళూరు:—పట్టుచీరె 6 గజ॥ అరకురంగు గలది. సరిగంచు గలది. ముందుభాగము సరిగ గలది. మునుపటి ధర ర్పు. 48 తగ్గించబడిన ధర ర్పు. 29

మాలిన సరకుకు స్థలములేనందున ర్పు 50000 లు విలువ గల సరకు కొనగోలు ధరను మోచింపకయే విక్రయించబడును. నేడే రండు, లేక వ్రాయుడు. రేపటికి ఆలశ్యమగును.

మా ఉచిత ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు.

ఆర్. పయనియాండి పిల్లె అండ్ సన్స్.

4, లక్ష్మకుదాసు వీధి, పార్కు-టౌను, మదరాసు.

గ్రంథస్వీకారము

చాకిరేపు

కర్త: కొల్లూరు ధర్మారాయకవిగారు, బి. ఏ., ఆంధ్ర గీర్వాణ సాహిత్యసమైక్యసము. విజయనగరము. పూజాపుష్పములు-౨. పేదరునేటు కాగితము; క్రాసుపైజా; ౬౦ పుటలు. డిలరు ౧-౦-౦.

తెలుగుభాషలో విరచనలలోనే వ్యంగ్య రచనలకుడా ఇటీవల వెలువడుతున్నవి. మన ప్రబంధాలలోను, కథకాలలోను వ్యంగ్యరచన మంచిదేయ్యటం నెలకొనడం మనకు కనబడుతున్నా. ప్రత్యేకం వ్యంగ్యకావ్యాలు ఒకవ్యవస్థతో వెలువడినది అరుదు. పాశ్చాత్యవాద్యుల ప్రోద్బలం, వాఙ్మయ నిర్మాతలచేత వ్యంగ్యరచనకు ఒకస్వతంత్రవ్యక్తిత్వము, క్రొత్త ఇచ్చాయి. గద్యాభిరుచి వ్యాప్తికారణమై దీనికి మరింత జయము తెచ్చుకొన్నది. విమర్శనలవలనే ఇవి దురాచారాలను, దుర్భాషలను తొలగించి సంఘానికి సంస్థలకు మేలుచేయడానికి ప్రయత్నిస్తవి. అంతేకాక, స్వయంగా హాస్యరసభూయిష్టముతో ఉండడంచేత పాఠకుల కామోదము కూర్చుత్వి. ఇట్టి గ్రంథాలు మనకు మొదటగా లేకపోయినా ఆధునికయుగము పెక్కులు ప్రసవించేనూచనలు కనబడుతున్నవి. ఆవశ్యకమై, వర్ణనదగినదై ప్రకృతం ఆలంబనం తక్కువగా ఉన్న ఈరచనాపద్ధతికి చెందుతుంది ఈచాకిరేపు.

ఇది ఆధునికవాఙ్మయ మాలిన్యాన్ని తొలగించే సంకల్పంతో వెలువడినది. భావవిత్వం, గ్రామ్యభావ, కథానకరచనం, తత్వప్రయంతల పోకడలు మొదలైన విషయాలు ఈకవి విమర్శనానికి విషయాలు. వీరి అధిష్టేతలలు చదువరికి ఇష్టమైనా, కాకపోయినా, పఠనాభిలాష అతనిలో నిలువడానికి తగిన హాస్యరసాస్మేషం వీరిరచనలో కొంత ఉన్నది. అయితే ఆంగ్లభాష అమితంగా వాడబడడంచేత రుచికి కొంత అవరోధంకలుగుతుంది. భాషాసంస్కరణ తీరికగా ఆంగ్లపద బహుళమైన మాతృభాష వ్యవహరిస్తున్నా రనేవిషయం సమ్యక్మతే సంఘసంస్కారంలో జయప్రజ్వలం ఎత్తి వాఙ్మయప్రపంచోద్ధరణానికి వేంచేసిన వీరి నిత్యం మొదలైనవారిలో ఈవిషయానికి వ్యంగ్యచిత్రణం ఉంది అని సమాధానపత్రముతో వచ్చుననుకుంటే, అట్టిది అంతసమృద్ధంగా కనబడదు. ఒకవేళ సమృద్ధమన్నా, అంత చేటు భాషాంతర భూయిష్టంగా ఉంటే ప్రయోజనభంగం కలుగుతుంది. పోనీ, పాత్రలను వదలి కవిగారు వ్యయంగా చెప్పేమాటలు చూస్తే ఆంగ్లభాషవాడుక ఎదురుగాని పోస్తోంది. చలాకీధోరణి దీనిలో కనబడుతుంది. కాని అందులో తెలుగు పాఠకునికి విందు పెట్టేరీతి నిది తగినంతగా లక్ష్యపెట్టలేదు. ఎవరైనా ఆంగ్లభాషలో ఇంత ఇంగ్లీషు తెలుగు మాటాడితే అతడు ఇంపుగా మాటాడేవాడుగా పరిగణనం పొందడని చెప్పవచ్చు. అత్తకొనే ఆంగ్లపదాలతో పెక్కుతావులలో కవి హాస్యరసాన్ని చిందువార్చక పోలేడు. ఈవ్యవస్థ అభంగంగా ఉంచడానికి కవి ప్రయత్నించక సాగి మార్గం తప్పాదు. చక్కని తెలుగుపదాలతో రక్షింపబడిన కొన్ని తావులు ఆంగ్లపదాలకు చొటిచ్చి తెలుగుమాటలతో రక్షింపి మా డా కోల్పోయినవి. లేకుంటే ఇది ఇంకా మంచిరచన అయ్యేది. వ్యంగ్యరచనకు కవికి గల సహజమైన ఉపజ్ఞే ఈరచనలో కనబడుతున్నది. అయితే కవి తనవిమర్శనలు ఏపాత్రనోలనో వివృతంగా చెప్పింపింత తీవ్రతతోను, సహజతతోను, అంతటా వ్యంగ్యచిత్రణం రాజ్యప్రభవతేయ లేకున్నాడు.

బ్రహ్మలోకంలో భాషాకాంగ్రెస్, అనే వ్యాసంలో నారదునికి కవి పూని ఉపన్యసించాడు. పాత్రలలో ప్రాణంపోసి పడులేరు: బాహ్యంగా ఆనవించి, ముందు కవే కనబడుతున్నాడు. కళ అణగిపోతుఉంది. ఈవిత్వపు బ్యూటన్, ప్రాక్టికల్ కవిత్వం, అనే రెండువ్యాసాల-గీతంకారి రంగాల-లోను, గీతంకారి సహజధోరణి పూర్తిగా దీనిలోకి ప్రాకింనని చెప్పవలెకపోయినా, నేర్చుకనబడుతున్నది. ఆంధ్రుడు అనేకధలో కవిమంచి అవకాశం కల్పించుకొని తన ఆతయాల స్వయంగా వ్యక్తీకరించాడు.

గ్రామ్యభాష: వీరికి ఇష్టంకానట్లు సువ్యక్తం. మఖ్యంగా భావ, వీరినిదాంతంకోసం రచించారు. అయితే వీరు డిగ్రామ్యం, లోనే ఈగ్రంథం అమూల్యగ్రంథం రచించడానికి ఆతగిన హేతువులు: ఆభాషవిషయమై వారి అభిప్రాయం కొంత జేనారదులవారి ఈదిగవ ఉపన్యాసభాగాలు తెలియజేస్తవి:

హాస్యరసాద్వీపకంగా వుండే గావ్యాలు గ్రామ్యం రాయవనయ్యా. అంటే ప్రతివాళ్లూ serious subjects కి కూడా కొంత ఉపయోగిస్తున్నారు.

గ్రామ్యం రాస్తే కావ్యత్వం వుండదు. నేడు తెలిసికాలాకొన్నాళ్లకి తెలియ. అయితే మాధులోకపు correspondent రాకొకాంగ్రెసు భాగట్టా అంత గ్రామ్యంలో ప్రకటిస్తాడని నాకు తెలుసును. గుచ్చుకొన్న ములుని ములుని తియ్యాలిగదా ఇంతకూ ఈవిషయం ప్రజలకి వెంటనే తెలిడనే ప్రధానంగాని భావ్యంగా భావ. కిది అవసరంలేదు.

ఇవి కవిగారి అభిప్రాయాలే అని చెప్పడానికి ఏమీ సంశయం లేదు: ఈకాంగ్రెస్ రచనమే చెపుతుంది. గ్రామ్యసరస్వతి నుడుటిమీద బ్రహ్మవాసిన్ వాత బలపరుస్తుంది: ఆంధ్రదేశంలో మాత్రమే కొద్దికాలం అవిడఉండాలి. తర్వాత సమమపంపగా వచ్చేయ్యాలి బ్రహ్మలోకానికి.

భావవిత్వంలో విజ్ఞానజ్ఞానే వెట్టి మొట్టి పోకడలుగా తమకు లోచనవానిని వీరు ఖండిస్తారు గాని కవిత్వక్రిని నిరసింపరు. కథానకరచనాన్నీ వీరి 'చాకిరేపు' అనుకూలంగా కుభ్రపరచడానికి చూచింది. కాని చింపి భ్వంసముచేయడానికి చూడలేదు. అయితే ప్రధానసమస్యలతోలికి వీరు పోలేదు. పైమాలిన్యంతోనే వీరిపని-ఇది చాకిరేపు మాత్రమే కనుక.

వాఙ్మయసమస్యలు వీరికా బాగా పరిశోధించి పరిష్కరించాయమైన రచనలకు పూనుకోదగుదురు. దీనిలో భావిరచనా సాఫల్యం మొలకలు కనబడుతవి. తమ ఆత్మగర్వించి వీరు ముందుముం దిట్టివ్యంగ్యకావ్యాలు రచించి అల్పతరమూల్యంలో ఆంధ్రజనలకు అందజేసి వాఙ్మయసేవ చేయదగుదురు.

కొం. జ.

కథాగుచ్ఛము

కర్త: రవీంద్రనాథ ఠాకూర్. అనువాదకులు: కోభనాదేవి. వైకుంఠరావుగార్లు. విశ్వభారతి చెన్నపురి ఏజెన్సీ 3౨3 తిరువత్తూరు హైవోడ్ చెన్నపురి.

కథానక రచనానికి ఆసక్తి, అభినివేశం దేశంలో ఎక్కువగా ఉన్న ఈసమయంలో టాగూరువంటి ఉత్తమరచయితల రచనలకు అనువాదాలు వెలువడడం స్వాభావికమే కాక అవశ్యకం కూడాను. రాసమణికోడుకు, కాటూలివాలా, భాయిఫోటూ హైమంతి ఎండానీడా అనే విమర్శకుల గుచ్ఛం ఇది. మొదటికథలో రాసమణికోడుకు పేరు కాశీపద అని రచయిత వాడినప్పటికీ రాసమణికోడుకు అని కథకు నామకరణం చెయ్యడంలో రచయిత ఔచిత్య పరిశీలనం వ్యక్తం అవుతుంది. రాసమణి తీర్చిదిద్దిన ప్రకృతిగల ఆవృత్తి- రాసమణికి ఆపు త్రునివెగల ప్రభావము ప్రధానముగా-కథకు మూత్రధారి. కథానిర్వహణం రాసమణికోడుకుతో ఉంది-అతడు కాశీపద అయినాసకే కాకపోయినాసకే ఈలాగు పేరు మొదలు కొనీ కథకుడు ఆతిసూక్ష్మవృత్తితో కథలను తన అభిప్రీతమార్గాలం బడి చెయ్యారక నిల్చడంతో నడిపిస్తాడు. కోమలమైన గన్య ప్రవృత్తులను లేపి జీవనానికి బరిపద్ధి కూర్చడంరచయిత పరమ ప్రయోజనంగా కనబడుతుంది. కతకుకావలసిన సంఘటనంకవి బాహ్యప్రపంచం కంటే అంతః ప్రపంచంలో వెదికి తీస్తాడు. బాహ్యంతరాల సమ్మేళనంరచనలో నిర్భృతంచేస్తాడు. పాత్రలలోనూ ఘటనలలోనూ సాదృశ్యవ్యత్యాసాలు సంతరించు కథామూత్రానికి కాంతులు ఘటిస్తాడు.

భావన అతిసున్నితం. రచన అతిలలితం. గంభీరములైన భావాలకు సమ్మోహనమైన చిత్రలేఖనం చేస్తాడు. కవిసామాన్య జీవనంలో ఇతివృత్తాలు కల్పించి జనసామాన్యానికి వాటి ప్రభుత్వపు అత్యధారాలు గర్వాభిధిలో చూపడం గూడా మనప్రత్యేకదేశమీద అత్యధారంచేసే బ్రిటిషువారి ప్రత్యేక గర్వావర్రనం చూపడంతో ఆగక అటువంటి సంబంధం ఎక్కవఉన్నాసకే, దానికవర్తించే విశ్వప్రాముఖ్యం అవలంబిస్తాఉంది. కాటూలివాలా వాత్సల్యస్ఫురణం హృదయాని అత్తుపరవశం చేస్తుంది. ఇటువంటి అనుభవాల్కి వివృతంగా గోచరించే పట్టులు ప్రాధాన్యం వహించి ప్రతికథలోనూ తరుమగా గోచరిస్తవి. విశ్వసహజమూతి పోషించుకొనే సహజమనోవిన్యాసం ఈకవిరచనలో అంతటా ప్రసరించి ఉంటుంది. ఉత్తమానుభూతులు సేర్పుతుంది ఈరచన. భ్వని రచనామార్గవానికి మాధుర్యం తెస్తూఉంది. కవిస్వయంగా నీతిబోధ పల్కడు, అది భ్వనిస్తుంది. కథారచనలో ఉత్తమకళ చూడవలెకంటే టాగూరు కథలు చూడవచ్చును.

అనువాదం ఒప్పించగా ఉంది. వాక్యరచనలో కొన్ని త్రాస్తపోకడలు ఉన్నవి. అన్యభాషారచన కనువాదం కావడంచేత తెలుగులో కొంత అపరిచితమైన వాక్యనిర్మాణపద్ధతి దొర్లవచ్చును, కాన సాధ్యమైనంత తెలుగుతనమైనా శైలికి అలవలుతుకోడానికి అనువాదకులు తాత్పర్యం విహించవలసింది. వాడుకభాష వేడుకమీటి ఈఅనువాదం అగ్నినిప్పుకూడా ప్రయోగించింది-ఒంటిమీద చెయ్యవేసి చూచాడు. ఒక్క అగ్నినిప్పు (పుట ౭౨.) పదిమంది పెద్దమనుష్యులలో సమృత్తికే వాడుకభాష వాడదగినది. అనువాదకులు మూలకేళువని హృదయం గ్రహించి జాగ్రూకతతో ఏకాగ్రములుగా కనబడే పదాలలో మాడా మాక్కుభేదాలు కనిపట్టి అనువదించవలసి ఉంది, అనువాదంలోజీవనం ఉంది. పరకమై కథనానుకూలమైన శైలితో ఒప్పుతూఉంది.

కొం. జ.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

31-8-29 తేదీవరకు ఆంధ్రదేశములో చేరిన

కాంగ్రెసు సభ్యులు	
1. గంజాంజిల్లా	2,475
2. విశాఖపట్నంజిల్లా	1,842
3. తూర్పుగోదావరి	4,000
4. పశ్చిమగోదావరి	2,020
5. పశ్చిమకృష్ణా, జెజనాడ జిల్లాలో	610 } 866
6. తూర్పుకృష్ణా	1,505
7. గుంటూరు	2,200
8. నెల్లూరు	500
9. ఆంధ్రమదరాసు	850
10. చిత్తూరు	136
11. కడప	2,412
12. ఆనంతపురం	110
13. కర్నూలు	500
14. ఏజెన్సీ (పొలవరం, భద్రాచలం)	858

మొత్తం 19,469

మద్రాసు, 31-8-29. భాగవతుల సుబ్బారామయ్య, కార్యదర్శిగాను.

సీమక మలములు

అందరిజేబులకు తగినవి

బోగిలాల్ మంగల్ జి,

89 సాలిపేధి, మదరాసు.

నరసాపురం సబు కోర్టులో

C. C. 130/1926

క్లెయిమెంట్లు:—1 తిళ్లపూడి నారాయణమ్మ, 2 జోగి వెంకయ్య

యె డి 8

రెస్పాండెంట్లు:—1 కొప్పర్తి గురమ్మ, 2 తిళ్లపూడి నరసింహవ్వమూర్తి, 3 యీ శీతారామయ్య, 4 యీ చిననారాయణస్వామి, 5 అద్దేపల్లి యశోదమ్మ.

1 క్లెమెంటుకు widow estate గా దఖలయిన బాపరు చినమామిడిపల్లి గ్రామములోని భూములకు రయల్వేవారు యిప్పించిన బా|| యెలూరు కో ఆపరేటివు ఆర్బ్ క్వార్టర్స్ లో నిలవ వున్న కంపెక్ కేవల సామ్యు రు 8975-0-0 లున్న 1 క్లెమెంటు భర్తకు ముఖ్యవారసులన్ను, 1 క్లెమెంటువల్ల సరెండరు పొందినవారున్ను అగు 2-3-4 రెస్పాండెంట్లు చెక్కు నిమిత్తం పిటిషను దాఖలు చేయగా డి 6-9-29 తేదికి నోటీసు వాయిదా వేయించినారు గనుక యిందువిషయ మయి ఆక్షేపణ లున్నవారు వాయిదాకోజన కోర్టువారితో మనవి చేసుకోవలెను.

నరసాపురం, 16-8-29. (సం) వై. నారాయణమూర్తి, అడ్వకేటు.

బాపట్ల సబ్ కోర్టులో

O. S. 72/10. E. P. 76/1929.

వాడు:—పిల్లలమ్మరి అద్దిబాట్లు వగైరాలు.

ప్రతివాడు:—యల్లాప్రగడ కృష్ణారావు వగైరాలు.

యీవెంబరులో సుద్దపల్లి హనుమంతరావు, యీ రామ మూర్తులకు వాడులవల్ల రావలసిన డిక్రీ బాకీని చాపలమడుగు రంగయ్యగారికి బ్రాక్ స్పగు చేసియున్నారు. సదరు బ్రాక్ స్పగు రు అంగకార నిమిత్తం పిటిషన్ దాఖలు చేసుకొనగా మూడవ వాది పిల్లలమ్మరి లక్ష్మీనారాయణుకు నోటీసు చేయగా అంద నందున కోర్టువారి పుత్తర్వుప్రకారం పేపరులో పబ్లి కుచేయడ మైనది. బ్రాక్ స్పగు అంగకారము నిమిత్తం 14-9-1928 తేదీ వాయిదా అయివున్నది. సదరువాయిదాకు కోర్టుకు స్వయముగా గాన ప్రి డెరుద్వారా గాని హాజరయి మీకు గల ఆక్షేపణలు మనవిచేసుకొనవలయును. లేనియెడల యుక్తుపార్టీ చేయబడును.

బాపట్ల కోండుల సత్యనారాయణ బి.ఏ., బి.ఎల్ 25-8-29 ప్లీడరు.

దేశీయవార్తలు

ప్రభావతిదాసుగుప్త కన్య

జనపనార యంత్రాలయముల పనివారి

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము రద్దుచేయబడుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 30:- కడచిన శనివారము జనపనార సంఘం యంత్రాలయముల మిల్లుపనివారు సంఘపుకార్యసంఘమువారు కలకత్తా నూతనేమై సంఘపు అధ్యక్షురాలగు ప్రభావతిదాసుగుప్త సంగ్రహిస్తూ విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము గావించిరి. నిన్నటిదినము మంత్రపునఃసంఘటనలకు సమావేశమై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము రద్దుచేసిరి. అ. (వె.)

రాజకోట పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము

ప్రతిపా రాజకోట, ఆగ 30:- రాజకోటలో ఇటీవల జరిగిన ప్రతిపా పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు కథియవారునుండి ఇతర ప్రాంతీయముల నుండి వస్తువులు పంపబడెను. వాటిజ్య పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమునకు విషయములను చర్చించుటకై ప్రత్యేకముగ పాఠశాలను ఏర్పడిన ఈ ప్రదర్శనము (టేబుల్ డెవలప్మెంట్) సంఘము లగు లక్ష్మీచంద్రు దీనిని భాగ్యమేగాదు తన ముద్రాకాలమున వారి (ప్రింటింగువర్కు) నందు అచ్చుత్తింపబడిన ప్రదర్శనము అచ్చుకాకితములను ప్రదర్శించిరి. రాజకోట పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము వీరికొక పెంపొందము నొసగిరి. (తంతివార్త)

లాహోరు కాంగ్రెసు

ఆహ్వాన సంఘకార్యాలయము

హరికిసనులాలగారి విరాళము

లాహోరు, ఆగ 30:- లాహి హరికిసనులాలగారు ఆహ్వాన సంఘమువారికి రూ 1111 విరాళము నొసగిరి. ఆహ్వాన సంఘమువారి స్థిరముగ కార్యాలయము ఆగ 26 తేదీనుండి రమ్మగూరి గణపతిరెడ్డిగారి స్థాపించిరి. ఈ తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు నచ్చటికి జరుపవచ్చును. రాష్ట్రముంతటను జేయవలసిన ధనము ప్రోత్సహించుటకు తగు యోచనలు చేయవచ్చును. (శ్రీ వె.)

రాజద్రోహపు కేసు

కలకత్తా, ఆగ 30:- ప్రాధేనరు నృపేంద్రచంద్ర మోచారిగారిపై 124 సెక్షను ననుసరించి రాజద్రోహపు కేసు ప్రవేశించెను. వీరు జూన్ 16 వ తేదీన జరిగిన దేశబంధుత్వమున ఒక ఉపన్యాస మొసగినందున, ఆ ఉపన్యాసము రాజద్రోహపురములగు భావము లుండెనందున, భారత ప్రభుత్వము ఆరెవారు జిల్లామేజిస్ట్రేటు విచారణజరిపిరి. నిందితులైన ఉపన్యాసమును సమర్థించుకొనుచు, బెంగాలు ఎక్జి అడిమి ప్రభుత్వమును ఖండించుచు తాను మాట్లాడెనందున 14 నాజద్రోహము కాబాలదనియు చెప్పిరి. కేసు నెప్టెంబరు 14 తేదీకి వాయిదావేయబడెను. (శ్రీ వె.)

సర్వతీపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 173/27. E. P. 64/29.

టిమనరుగారు:- The Collector Vizagapatam District

రెస్పాండెంట్లు:- గుల్ల నారాయణరావునగై రాష్ట్రము నెంబరు పిటిషనరుగారికి రావలసియున్న తబీఖా పంపింకము రాబట్టుటకుగాను రెస్పాండెంట్లు 16 వేలం యిస్తిహారు దాఖలా స్తిరాస్తులను 29 తేదీన ప్రకటనవారివల్ల వేలం కాబడునని సమాచారముగా తెలియపర్చబడినది.

తీపురం, (సం) ఎ. జగన్నాథం, 3-29. వాదితరపు వకీలు.

భారత శాసనసభ్యత్వము

మాపద్ధస్తానే ఫిలిప్ గా రెన్ను కొనబడిరి

కలకత్తా, ఆగ 30:- బెంగాల్ ఐరోపీయ నియోజక వర్గమునుండి, రాజీనామా నిచ్చిన క్రాఫ్ట గారిస్టానే జి. వె. ఫిలిప్ గా రెన్ను కొనబడిరి. (అ. వె.)

శాసనసభా నిబంధనలమార్పు

నేన్ గుప్తాగారి యభిప్రాయము

ఎల్లప్పుడు శాసనసభ కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు లాంగియుండవలెనని అధికారుల యుద్దేశ్యము

కలకత్తా, ఆగ 30:- శాసనసభా నిబంధనల మార్పును గూర్చి బెంగాల్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడగు నేన్ గుప్తాగారి యభిప్రాయము బెంగాల్ పోపులైట్ లు కొట్టుకొని ఓడిన వాడు తన తల్లివద్దకు పోయెను. అతని తల్లి వచ్చి జయించిన పిల్లవానిని చూచి పలుకవలసిన మాటలు గొప్పలు. రెండవ పిల్లవాని తల్లి అచ్చట లేకపోవుటవలన నామె యిట్లు కొట్టుకొనినది. శాసన సభాధ్యక్షుని అధికారములను తగ్గించుచు రాజప్రతినిధిచేసిన సవరణల సామెతగా నున్నది. సక్రమముగా రాజ్యాంగ మభివృద్ధిచేయునని ఆరు సంవత్సరములనుండి అనుచుండిరి. మనము కట్టడమును నాశముచేయుచున్నామనియు, రాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు దోహదముపంపటమేదనియు మన ప్రతిపక్షులు విసుగులేక చెప్పుచుండిరి. ఇట్టిది విలసననాయని నేను ప్రశ్నించును. భారత శాసనసభ ఎల్లప్పుడు కార్యనిర్వాహకమునకు లాంగియుండవలెనని యే అధికారులు సంకల్పించిరి. ఈ క్రొత్తనిబంధనలవలన అధ్యక్షుడు సభాకార్యక్రమమును జరుపుట బాత్తుగా పీలుకాదు. ఇట్టి స్థితిగతులలో వెనుకటిమాదిరిగా రాజప్రతినిధియే అధ్యక్షుల వహించుటయు, ఎన్నిక యధ్యక్షుని తీసివేయుటయు ఒక్కటే మంచిపద్ధతినని నాకు తోచుచున్నది. (శ్రీ వె)

లాహోరి స్మారకనిధి

పురుషోత్తమదాసు టాండన్ గారి తీవ్రయత్నములు

అగ్రా, ఆగ 30:- సబర్కత్తినుండి తిరిగివచ్చి ప్రజానేతక సంఘాధ్యక్షుడగు సర్ పురుషోత్తమదాసు టాండన్ గారు అగ్రాలో నాగి లాహోరి స్మారకనిధిని ఏర్పాటుచేయుటకు సహాయము చేయుచున్నారు. మహాత్ముడు అగ్రావచ్చినప్పుడు అనిధి వారికి సమర్పించబడును. వమార్లు బాగుగా జరుగుచున్నవి. ఖాదీకి ఇచ్చుడబ్బుగాక లాహోరినికై డబ్బుకూడ తనకు యివ్వవచ్చునని మహాత్ముడు చెప్పెను. ఈ రాత్రి టాండన్ గారు అగ్రాకు బయలుదేరిరి. లాహోరి స్మారకనిధికై వారు సంయుక్త రాష్ట్రములలో పర్యటనము గావించెదరు. (శ్రీ వె)

బర్హలో మహామణులు దొరకుట

ఒకటి 1000 కారట్ల యింద్రనీలము; రెండవది

96 కారట్ల మాణిక్యము

మాగాక్ మాణిక్యగనులలో నిటీవల రెండు మహామణులు - ఒకటి 1000 కారట్ల యింద్రనీలము, రెండవది 96 కారట్ల మాణిక్యము దొరకెనని రాంగున్ ట్రైమున్త్రిక తెలుపుచున్నది. 1919 సంవత్సరములో 'పీన్' అను మాణిక్యము ఈ గనులలో దొరకెను. దాని ఖరీదు రి లక్షలరూపాయలు. అప్పటి నుండియు చిన్న చిన్న మణులే గాని, పెద్దవి దొరకుటలేదు. ప్రస్తుతము దొరకిన ఒక మాణిక్యమునకు మధ్య కొంచెము బొర్లియున్నది. కాని కోసినతరువాత నది గొప్పవిలువగల అందమైన మాణిక్యమునకును. ఈ మాణిక్యము ఖరీదు నింకను నిర్ధారణచేయలేదు. ఇంద్రనీలమునీ అమెరికాకు బయలుదేరిన యిద్దరు వర్తకులవద్ద నీలుచేసినారు. మాణిక్యము ఒక బర్హాదేశముని సొంత గనిలో దొరకినది. (అ. వె.)

అడిసన్స్ అమృతము, బేరములుగల

క్యాటలాగు ఉచితము

ప్రస్తుతము సిద్ధముగా నున్నది

తయారమే ఒక ప్రతిక వ్రాయవలెను

Addison's Mount Road, Madras.

వృత్తాంతలేఖలు

బాపట్ల

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బాపట్ల తాలూకాబోర్డు

ఆగ 30:- బాపట్ల సర్కిల్ నందు శ్రీయుత కొమరవోలు హనుమంతరావు పంతులుగారి సానము 9-4-29 తాకి ఖుననే ఖాళీ అయివుండినప్పటికిని తాలూకాబోర్డు ప్రెసి డెంటుగారగు పాములపాటి కృష్ణయ్య చౌదరిగారు ఎన్నికలు జరిపియుండలేదు. ఆపై ఏప్రిలులు నెలయందే ఖాళీ అయిన పాన్నూరు సర్కిల్ కుమార్తెము యిదివరకే ఎన్నికలు జరిపి యుండిరి. ఆగ 30 మొదటివారములో ఖాళీ అగు సానముకు అప్పికట్ల సర్కిలునందు జూనుమాసములో ఎన్నికలు జరిపిరి. కాని బాపట్ల సర్కిలునకు ఎన్నిక జరుపనందుకు గవర్నమెంటువారికి అర్జీలుపోయినవనియు అందుమీదట గవర్నమెంటువారు కారణము ప్రెసి డెంటుగారిని అడిగివున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఇకమీద నయినను ఎన్నికలు జరుపబడవచ్చును. జిల్లాబోర్డు ప్రెసి డెంటుగారు శ్రీ పుష్పస్వామి చౌదరిగారు కూడా మాజీభావముననుంచి పూరకుండుట కోరనియము.

పోయిన రెడ్డిపిల్ల దొరకుట

బాపట్ల పర్వతగూడెం ఒక పల్లెనుండి 13 ఏండ్ల రెడ్డి పిల్ల బాపట్ల మా రెడ్డులు కుగడ్డి అమ్మ కొనుటకు యీ నెల 25 వ తేదీ సాయంత్రము వచ్చెను. ఆపిల్లను ఎవరో ఒకమనిషి పిల్లదాని పినతండ్రిగానడించి వెంటనిడుకొనిపోయెను. తలితండ్రులు అపాయము పిల్లకు సంభవించెనని పోలీసువారికి రిపోర్టుయిచ్చిరి. పోలీసువారి సహాయము లేకమునుపే రెడ్డిపిల్ల కొండబోలువారి పాలెములో మాలయింటివద్ద దొరకినది. పోలీసువారు యీకేసు యొక్క ఆమాకి విచారించు చున్నారు.

స్టేడరుగుమాస్తాల సంఘము

యీ నెల 28 వ తేదీన యీవూరిలోనుండిన ఘోషారు 70 మంది స్టేడరుగుమాస్తాలు శ్రీయుత పుష్పలూరి బ్రహ్మసం దముగారి అధ్యక్షతన కలసి గమిమాడి పెనుమాక నరసింహము గారిని సంఘాధ్యక్షునిగాను, ముక్తిమాతలపాటి శ్రీరాములుగారిని కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనిరి. గుమాస్తాలు తమకుండుకట్ట నిర్మూలములను విచారించుకొనుటకుగాను యిట్టి సంఘముగా జేరిరి

త్వరపడడు!

కొలదిప్రతులు మాత్రమేమి గిలియున్నవి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము

క్రొన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు. అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు వెంటనే ఆర్డరులు పంపును.

శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారు తెనిగించినది వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

నెం. 7, తంబుకెట్టినిది, మద్రాసు

కేథరిన్

గ్రంథకర్త:- శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమునకు మూలము. లోక ప్రసిద్ధమును ఒక వీరనాటకము. అందమైన తగినది. ముఖ్యకైతిలో వ్రాయబడినది. దీన్నిని లక్ష్మీనారాయణ గారి అమూల్యముగ పేరిక గలదు. ౪౪

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదర్రాసు.

పంజాబులో జిల్లవలయము

అన్ని సదులొక్కసారి పొంగుట

పురములలో నీటి ప్రవేశము

సింధును సంతరించు ఇంజనీరుల యేర్పాటులు

బాంబాయి, ఆగస్టు 30:—దేశరాజకీయమునకు తిరిగి పరిధిలభ్యము సంప్రాప్తించెను. సింధునదిలో 5 అడుగులయే తున వరదవచ్చెనని తెలియుచున్నది. స్త్రీమరులు నడుచుటలేదు.

వరద నగరములలో ప్రవేశించుట

గుజరాతు, ఆగస్టు 30:—నిరుడు జీలంపడిలో వరదల వలన కలిగిన నష్టము పూర్తికాక పూర్వమే యిప్పుడు హతాత్తుగ మరల వరదలువచ్చి ప్రజల భయభ్రాంతుల జేసెను. 28 వ తేదీన పురములోనికి నీరువచ్చి భీభత్సమునరించెను. పగలువచ్చుటచే పోరులు తమసామానులను ఉన్నతస్థలములందు దాచుకొనిరి. రాత్రిసరికి వరద 12 అడుగులు పాచెను. ఇప్పు టికి 300 యిండ్లు కూలినవి. ఇంక ననేకము కూలనున్నవి. సివిలులెన్ను అన్నియు నీటి మయమయ్యెను. డి. పూర్వ టీక మి. వ. న. ద. గ. రి. బం. గ. శా. పం. జా. బు. కే. వ. న. లు బ్యాంకు భవనము మున్నగు భవనములన్నియు నీటిలో నున్నవి. ప్రజాహాని యేమియు లేదు.

కాష్మీరునకు ప్రమాదము

కాష్మీరులో వారమురోజులు తెరిపిలేని వర్షమువలన వరదలువచ్చి అపారమనవర్షము కలిగినదని మిలీటరీ ప్రకృతి నగరు విలేజ్ లి డెల. పు. నున్నాడు. జీలం, కృష్ణగంగనదులు 29 అడుగులయేత్తు పొంగినవి. నగరమంతయు నీటిమయమయ్యెను. మార్గములు లేవు. రోడ్లు గండ్లుపడివి. మూడురోజులనుండి టపాలేదు. అటోభాను కాష్మీరుపర్యటించుటకు కొద్దిక పోయినది. ఇంకను వరదపాచుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె. సు.)

సింధుసంరక్షణ దుస్సాధ్యము

బొంబాయి, ఆగస్టు 30:—సుహూరు బారేజిమర్క-స్ ఐంజనీరు హరిజనుగారు పత్రికావిలేజ్ లి సందర్శించగ యిట్లు చెలిసిరి:

“ముఖ్యముగ కొట్రియందు చాల ప్రమాదము తలపించినది. ప్రస్తుతము అటకును దాటుచున్న వరద సింధు చేరకమునుపే తగ్గి పోవకున్నచో యేమి సంభవించునో చెప్పజాలము” జిల్లా అధికారులందరు యీ మామోద్రయమునందు యెట్టివివాదమునకైన సిద్ధముగనుండవలెనని నూచించుచు తంతివార్త లంపబడెను.

ఇంజనీరుల ఏర్పాటులు

కరాచి, ఆగస్టు 30:—మ. మ. పు. వరదలవలన ముందుగనే సింధులోనున్న ఆనకట్టలన్నింటిని దృఢపరచుచున్నను, అటకు నుండి యిదివర కెన్నడులేనంత యధికమగు వరదవచ్చి పంజాబులోనినదులన్ని ఒక్కసారి పొంగినందున సింధులో కట్టలన్ని యు యింకను దృఢపరచుచున్నారు.

సుహూరు బారేజి ఇంజనీరులందరు సమావేశమై, నది గట్టులన్నియు ఆరడుగులు ఎత్తుజేయవలెనని జిల్లాల అధికారు లందరికి వార్తలనుంపిరి. తంతి కాంక్షలములన్నియు రాత్రిం బుట్టు పనిజేయుచు వరదలగూర్చినవార్తలు ఉచితముగా రవానా జేయుచుండవలెనని ఉత్తరువు చేయబడెను. ప్రజలకు ఉచిత ముగ ఆహారాది సదుపాయములను చేయుటకు యేర్పరచు చున్నారు. (అ. ప్రె.)

బుధవారంనాడు 66 అడుగులున్న వరద నిన్నటికి 63 వరకు తగ్గినని సింధు కమిషనరుగారు అటకునుండి తంతివార్త యొసగిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రస్తుతము తయారుగా నున్న
అడిసన్ సాంకేతిక అమృతము
కేటలాగునకై వ్రాయుడు
నిజముగా లాభకరమైన బేరములు
Addison's, Mount Road, Madras.

చెన్న పురి ముత్యాలపేట హైస్కూలు
సారస్వతసంఘము - ఆంధ్రశాఖ

వైసభ 29-8-29 నాటి సాయంత్రము 5 గం.కు, సమావేశము కాబడినది. ఇతరమైన యున్న తపాతకాలమునండి యే గొందలు బుధవారమున సాదరముగ విజయముచేసిరి.

ఈసభకు చెన్న పురి క్రిస్టియన్ కాలేజి ఉపన్యాసకులగు శ్రీయుత. టి. రాజగోపాలరావు (బి. ఏ. ఎస్. ఎమ్. యం.) గారు అగ్రాసనాధిపతులుగను పచ్చయప్ప కళాశాలాపన్యాసకులగు, విద్యాగంగాడి-బోగయ్య సోమయాజులు, ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారు ఉపన్యాసకులుగను నియమింపబడిరి.

ప్రప్రథమమున శ్రీ యగ్రాసనాధిపతి యజ్ఞానుసార ము శ్రీయుత-గడ్డె-రామచంద్రమూర్తియను విద్యార్థిమూలమున దైవప్రార్థన గావింపబడెను. పిమ్మట, సోమయాజులవారు ఆంధ్రభాషాచారిత్రమును విషయము నాథారముగా గొని ఆర్యద్రావిడులకు గల సంపర్కాది తారతమ్యములను గూర్చియు భాషాత్మక వ్యాపకములను చూర్చియు బాతకుల కత్వంతోపయుక్తములయిన భాషాకవి, నన్నయ భట్టు, తిక్కనసోమయాజి, కూచించి తిమ్మకవి మున్నగు వారి జీవితములను గూర్చియు సభ్యులకేకాక, విద్యార్థులకు ప్రైత్తులు లేటెల్లముగా చెలియునట్లు సులభతైలిని రసవంతమైనమాట లను విస్తరించి యురవ్వసించుచు మధ్యమధ్యనవసరమయిన పట్ల నుపకథానిదర్శనపూర్వకముగను సుద్ధాధించిరి. వీరి యుపన్యాసము పండితులకే గాక బాలరకు సైతము వీనులకు విందై మనస్సులకెంతయు నానందదాయకంబై యుండెను. మొత్తమున వీరంతయు క్లాపూపాత్రులు.

అనంతర మగ్రాసనాధిపతులు, నేతద్వాపాచారిత్రాసు గుణంబుగ గొన్ని ముఖ్యాంశముల నెత్తికాజించినదేగాక, దేవభాషయనంబడు సంస్కృతమునను నాంధ్రమునకును గల సంపర్క గౌరవాదులగుగూర్చి విద్యజ్ఞసమర్థముగను విన్న వ్తముగను ముద్దులుమాటగట్టు చిన్నారిపలుకులచేత సభ్యుల కెంతయు మానసోల్లాసము గలుగునట్లు విరమణోపన్యాసము చేసిరి.

తదనంతరము, ఆకుకవి శిఖామణులును, నేతద్విద్యాశాలా ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులుగు శ్రీమాన్ టి. వేం. నరసింహారావు నాయుడుగారు అగ్రాసనాధిపతులయొక్కయు, సుపన్యాసకుల యొక్కయు నుద్దేశములను గుఱించి క్రావ్యముగ వర్ణించిచెప్పి, యనంతరము కృతజ్ఞతాభివందనపూర్వకముగ నగ్రాసనాధిపతులు, సుపన్యాసకులను, దివ్యపుష్పలంకారసన్యాసితులజేయ సభ్యులందఱును దమతమ యానందాతిశయము వెల్లి విరియఁ గరతాళములొనర్చి సభ చాలించిరి.

రాకపోకలు:—ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎస్. సత్యమూర్తి, బషీర్ అహమ్మద్, సి. ఎస్. ముత్తరంగ మొదలియార్, గా|| డా|| యం. రామారావుగార్లు మున్నగువారు పెక్కుమంది గతరాత్రి మద్రాసునుండి వేదారణ్యమున కేగిరి.

మద్రాసు లార్డులివపుగారు గతరాత్రి కోయంబత్తూరు న కేగిరి.

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు గతరాత్రి మద్రాసునుండి బెజవాడ కేగిరి.

ఎస్. వి. రామమూర్తి, సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్ గార్లు నేటియందయమునకు మద్రాసుకు వచ్చిరి.

సేనుగుప్తాగారిపై విశ్వాస
రాహిత్యము

ఆమోదింపబడినచో గుప్తాగారు రాజీ నిచ్చెదరు

హారాసభలో సేన్ గుప్తాగారి ప్రకటననుగురించి సంచలనము

కలకత్తా, ఆగస్టు 30:—ఒక వ్యక్తిశ్రేయమునకు గాని ఒక పార్టీ లాభమునకు గాని కాంగ్రెస్ సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ఆటంకములను కలుగజేయుచున్నారని హారాలో నొక సభలో శ్రీయుత సేన్ గుప్తాగారు చేసినారని చెప్పు ప్రకటనను గూర్చి యిప్పుడు కాంగ్రెస్ వాదులలో సంచలనము కలిగినది. భారత జాతీయ మహాసభాకార్యదర్శి యగు జవహర్లాల్ గారు కలకత్తాకు వచ్చి నప్పుడు కంప్లెయింటు చేయబడెను. రాబోవు బెంగాల్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘ సభలో గుప్తాగారిపై అభిశంస తీర్మానము గూడ ప్రతిపాదించబడునని కాంగ్రెస్ వాదులు కొనుచున్నారు. ఇట్టితీర్మానము ప్రతిపాదించబడునో, లేదో తెలియదుగాని, తీర్మాన మంగీకరింపబడుచో సేన్ గుప్తాగారు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గము నుండి మాత్రమేగాక, కాంగ్రెస్ స్వరాజ్యపార్టీ నాయకు మును, పురపాలకసంఘాధ్యక్షత్వమును గూడ వదలుకొనెద సభలో చేయబడినదని చెప్పు ప్రకటననుగూర్చి వివరముగా తెలపబడినది లిబర్రీపత్రిక సేన్ గుప్తాగారిని కోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బసవపు రాణము

కాలిక్ జైండు ధర రు. 1-కి రు. 2-8-0.

గ్రంథకర్త:—పాల్కురికి సోమనాథకవి.

పరిష్కర్త:—బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగ

పండ్లండవ శతాబ్దమున వెలసిన శైవమ

ప్రతిపాదకమగు ద్విపదకావ్యము. ఇందు శైవమత ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వులు, తత్పకాలీనులునగు శివభక్తులయు చరిత్రములను న. ముగను, పాతకులు మనసుకరగి తన్మయులగున గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధములగు జానుదెనుగుపలుకుల జాలువార్చి రఃమున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభి: రాష్ట్రములకు జెరిగిన పెక్కుతాళపత్రమాతృకతో నరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. పాతాంతరము సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అముల్యమగు పీఠిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాల: టపూర్వ సారస్వతచార్మిక విశేషముల లెక్క మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యేర్పికూర్చినారు. లినిక కవికుమారుల కిది యత్యంతోపకారకము.

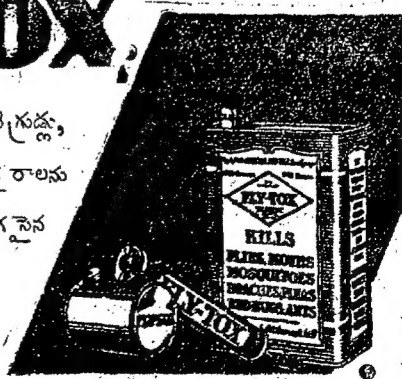
పోట్లభిర్యులు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, “ఆంధ్రపత్రిక”

7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరా

FLY-TOX

బట్టలు తినెడు చిమృపురుగులు, వాటిగుడ్డు, అప్పుడే గుడ్డునుండి పుట్టిన పిల్లలు వగైరాలను ధ్వంసముచేయుచున్నది - మిక్కిలి సాగైన సన్నని బట్టలకుమాడ ముతకతగులదు.

సోల్ రి. ప్రెజెంట్ టెటివ్:—డాక్టి & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:—సి. సోమమొదలి & కో, ఎస్. దేశాయి గొండ్ల & కో, దాదా & రాజాడిమాన్ & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ సుభన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహి సాహెబ్ & కో, సి. రంగయ్యశెట్టి & సన్సు, సి. మహమ్మదు సాలెయ్య సాహెబ్ & కో, చిల్లరగా నమ్మక ఉపయోగించువిధమును తెలుపబోరుడు.

భారత శాసనసభా కార్యక్రమము

ప్రారంభమగురోజున 12 ప్రభుత్వ బిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడును

ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిద్ధా, ఆగస్టు 29:—భారత శాసనసభ ప్రారంభమగు నాడు, అనగా సెప్టెంబరు 2 తారీఖున, 12 ప్రభుత్వ బిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు అవి యీ దిగువ నివృద్ధిని, ఒక బిల్లు రైల్వే ఆస్తుల సహజము, రెండు బిల్లులు రాబడిపన్ను ఆస్తుల సహజము, ఒకటి స. ఇండియన్ కాంట్రీస్ట్రక్చర్లు, బాయలర్స్ ఆస్తుల, నెగోషియేట్ బిల్స్ ఇన్స్ట్రుమెంటు ఆస్తుల, కలకత్తా పైలటు ఆస్తుల, సంస్కృతి ఆస్తుల, సహజములకు బిల్లులు ప్రతిపాదించబడును. మంట్స్ మెంటు ఆస్తుల సహజములకు ఒకటి యేర్పడియున్నది. లెంగాల్, బీహార్, ఒరిస్సాలోని బొగ్గుగనులనుండి పంపబడు బొగ్గుపై సెన్సువేయబడు రెండు బిల్లులు ప్రతిపాదించబడును. బొగ్గు జనాభా లెక్కలు తయారుచేయునని త్రైమై ఒక బిల్లు ప్రతిపాదించబడును.

సెలెక్టు కమిటీ నివేదికలు

మిక బ్రాన్సుఫర్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ ఆస్తుల సహజములకు యేర్ప స్థాపించబడిన సెలెక్టు కమిటీ నివేదికలను రెంటిని లామెంబరు నివే పాదకము. 9 సభ్యులు గల సంఘము నొకదాని నెమ్మ కొని అందు తయారుచేయుటకు వాణిజ్యశాఖ ప్రాంతీక అడ్వయిజరీ సంఘములో 12 చేయుటకు నియోగించబడినదని సర్ బార్ని రెయినీగారు ప్రతి పాదకము చేసెదరు. రోడ్ల కమిటీలోనుండుటకు ఆర్డర్ నెమ్మ కొనవలసి దని సర్ బి. యస్. మైత్రాగారు ప్రతిపాదించెదరు. ఈ రోడ్ల సంఘము ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడును. దీనిలో గవర్నరు జనరలుగారిచే నియోజింపబడు ఒక భారత శాసనసభ్యుడును టుకాన్సిలువారు యిదివరకు ఎమ్మ కొనిన 6 గురు సభ్యుల ండి 1 అధికారసభ్యుడును ముగ్గురు అనధికార సభ్యులును యరు. ప్రభుత్వవాణిజ్య సభ్యుల యీ సంఘమునకు అధ్య ండుగానుండును. ఇందులోని భారత శాసనసభ్యులు ఆర్థిక కమిటీగా నుండురు. దీనికి సంఘాధ్యక్షుడే అధ్యక్షుడుగా నుండును.

మరెండొరు మారు— ఆట్టయొక్క కాలము విస్తరిం ఆనర తనని నియోగిగారు ప్రతిపాదించెదరు. (అ. ప్రె) సంచా గోవన్ ప్రభువు శాసనసభా ప్రారంభమున నువన్యసించరు

సిద్ధా, ఆగస్టు 30:—భారత శాసనసభా ప్రారంభ న గోవన్ ప్రభువు శాసనసభలో నువన్యసించరు. సెప్టెంబ రో రెండు శాసనసభలు కలిపి సమావేశ మైనప్పుడు బహు భట్టా నా రువన్యసించవచ్చును. ఇట్టి విషయములలో ఆర్టింకు రాజ మోషనినిధియొక్క స్థితి సునిశితమై యున్నది. గోవన్ ప్రభు మే మిశ్చయించునో చెప్పుట దుర్లభము. (అ. ప్రె)

భారత శాసనసభా సమావేశము దరియుచున్నది. తన ప్లేట్ ఫార్ములను రాజప్రతినిధి తగ్గించుట విషయమై అధ్యక్షు తుడుచుచేయునో తెలియదు. అధ్యక్షు డిట్టి విషయములయందు తన మాట్లాడుముల నెవ్వరికిని తెల్పడుట సుప్రసిద్ధము. వైసరాయి అది రో నిబంధననుగూర్చి అధ్యక్షుడు ఆలోచనలో నిమగ్నుడై 14 వ న్నాడు. అసంబ్ధి సమావేశమైన రోజుననే ఈ నిబంధనలను డ్వి విచారించుటకై ఆడ్ జరన్ మెంటు ప్రతిపాదన చేయ ట్టివనని కొందరుచున్నారు. ప్రధానంత్రికట్టము ప్రతిపా ంబుడదని అధికారులు చెప్పినను పార్టీ విప్లులు నచ్చుటకల ల అందోళనములు నున్నారు. పార్టీ నాయకులు లేకపో ంవారికి చాల కష్టముగా నున్నది. మెత్తిలాల్ గారు వచ్చే రము గురు కృతవారములదాక రారు. శ్రీమాన్ శ్రీనివాస ప్రింగారు తమిళనాడు కాంగ్రెస్ సభలో నుండవలయును. స్వా. జయకర్ గారు మాడ ఆక్టోబరు 15 తారీఖుగానిరారు.

శారదా బాల్యవివాహ చట్టము

ఈమాటు సభ సమావేశమైన రెండుమాడురోజులకే దా వివాహాచట్టము చర్చకు వచ్చును. దీనిని ప్రభుత్వమువారు డ్లిక్రి ిఫుటించరు. సిద్ధాలో నున్న శాసనసభ్యులకు ఆనేక రాసు తా. కములు వచ్చుచున్నవి. ప్రారాధ్యగార పరాయణుల ప్రచా 16-9 ిఫలవంతముగా యనుసంధియు కలుగుచున్నయది. యింద జరులలన తీవ్రవాదులకుడ కొంచెము వెనుకంజ వేయు సారగ్గుట్టున్నది. ఈబిల్లు ఆమోదింపబడుటయు, నిరారంప ిటులయు కేవలము ప్రజల యభిప్రాయ మిదనే ఆధారపడి ిడును. (శ్రీ వెను.)

40 సంవత్సరములుగా నవరత్నములగుండును నామందివెండికిని పరిశుద్ధమైనదట్టుములకును నాణ్యమైనపనితరముననుప్రసిద్ధికె కైన

VEECUMSEE **చిబిల్ దార** **CHABIL DARS**

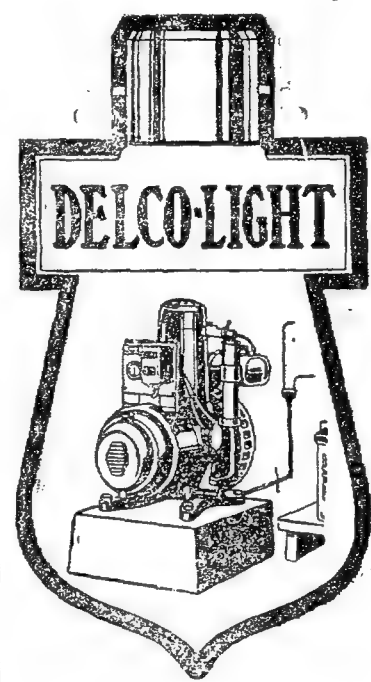
వీకంసీ చిబిల్ దార **GOLD & SILVER**

DIAMOND MERCHANTS JEWELLERS

నెం. 112-113 చినాబజారురోడ్ మద్రాసు

112-113. CHINA BAZAR ROAD MADRAS.

మీ రెక్కడయున్నను మీరు విద్యుద్దీపములను ఫ్యానులను

నమ్మిక గల డెల్కో లైటింగు సెట్టును ఉంచుటచే గలిగియుండవచ్చును.

మానవ అనేక ప్లాట్లు గలవు. చిన్నగృహమునంకి, పెద్దరాజగృహమునకు సరిపోవునట్టివాటిని విూ తీసుకొన వచ్చును.

ప్రార్థివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

VOLKART Bros.,
Armenian Street,
MADRAS.

G. H. Booley & Co., Ltd.,
Bangalore.

T. Stanes & Co., Ltd.,
Coimbatore.

Seshasayee Bros., Ltd.,
Trichinopoly.

వసంతవాడ ఫిర్యా కాంగ్రెసు సంఘము-వసంతవాడ

9-8-29 తేదీని కలపద్రుగ్రామ సత్రంలో వసంతవాడ ఫిర్యా కాంగ్రెసుసభ్యులు మ. రా. శ్రీ వేగుంట పుల్లయ్య గారి యధ్యక్షతక్రిందను సమావేశమయి కావించిన తీర్మానములు:—

నె 1 రు తీర్మానం:—యీ దిగువసభ్యులను ఫిర్యా సంఘసభ్యులుగా ఎమ్మ కొనడమైనది.

1. వేగుంట పుల్లయ్య, 2. మల్వూరు పార్థసారధి, 3. వట్లపు వెంకటరెడ్డి, 4. కలపర్తి శ్రీ కనకేశ్వరశర్మ, 5. సం బంగి అప్పన్న, 6. పండు సుబ్బారావు, 7. పల్లపాతు వెంక టేశ్వర్లు, 8. మేడూరి సీతారామయ్య, 9. గారపాటి సీతారా మస్వామి, 10. తాటికొండ వెంకటసుబ్బయ్య, 11. గుడివాక వెంకటస్వామినాయుడు, 12. వేగుంట వీరరాఘవయ్య, 13. పల్ల వెంకటశాస్త్రి, 14. కంభంపాటి నాగయ్య, 15. సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తి, 16. మేడూరి లక్ష్మణరావు గార్లు.

నె 2 రు తీర్మానం:—మిగిలిన రెండుస్థానములను ఎమ్మ కొనుటకు కమిటీకి అధికార మివ్వడమైనది.

నె 3 రు తీర్మానం:—తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము నకు యీదిగువ సభ్యులను ఎమ్మ కొనడమైనది.

1. వేగుంట పుల్లయ్య, 2. మల్వూరు పార్థసారధి, 3. వట్లపు వెంకటరెడ్డి, 4. కలపర్తి శ్రీ కనకేశ్వరశర్మ, 5. సం బంగి అప్పన్న, 6. పరిశ సుబ్బారావు, 7. పల్లపాతు వెంక టేశ్వర్లు, 8. మేడం శీతారామయ్య, 9. గారపాటి శీతారామ స్వామి, 10. తాటికొండ వెంకటసుబ్బయ్య, 11. గుడివాక వెంకటస్వామినాయుడు, 12. వేగుంట వీరరాఘవయ్య, 13. పల్ల వెంకటశాస్త్రి, 14. కంభంపాటి నాగయ్య, 15. సామ వేదం సత్యనారాయణమూర్తి, 16. మేడూరి లక్ష్మణరావు గార్లు.

నె 4 రు తీర్మానం:—యీ దిగువవారిని జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యులుగా ఎమ్మ కొనడమైనది.

1. సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తి, 2. పరిశ

సుబ్బారావు, 3. తాటికొండ వెంకటసుబ్బయ్య, 4. వేగుంట పుల్లయ్య, 5. గారపాటి శీతారామస్వామిగార్లు.

నె 5 రు తీర్మానం:—విదేశీశస్త్ర బహిష్కరము, స్వదేశీశస్త్రప్రచారము, ఫిర్యాలో ప్రచారములుపునిమి త్ర ము యీ దిగువవారిని ఉపసంఘముగా వేయడమైనది.

1. గారపాటి శీతారామస్వామి, 2. మల్వూరు పార్థసారధి, 3. వేగుంట వీరరాఘవయ్య, 4. వేగుంట పుల్లయ్య, 5. కంభంపాటి నాగయ్య, 6. తాటి కొండ వెంకటసుబ్బయ్య, 7. మేడూరి లక్ష్మణరావు, 8. పల్ల వెంకటశాస్త్రి, 9. వట్లపు వెంకటరెడ్డి, 10. సామవేదం సత్య నారాయణమూర్తి, 11. పరిశ సుబ్బారావుగార్లు.

సదరు ఉపసంఘసభ్యులు నెలకు ఆదనము రెండుసార్లు అయినను సమావేశము చేసిన ప్రచారమున కార్యస్థానము నకు రిపోర్టుపంపవలెను. సదరు సమావేశము జరిపించుటకు ఫిర్యాసంఘ కార్యదర్శిగార్లు అధికార మివ్వడమైనది.

నె 6 రు తీర్మానం:—యీ ఫిర్యాలో ఖద్దరు విరివి గా ప్రతిగ్రామమునకు అందచేయుటకుగాను ఫిర్యామొత్తం మీదను హాకరు ఒకరిని నియమించుటకును చరఖాసంఘము వారికి శిఫారుతు చేయుటకును ఉపసంఘమువారికి అధికార మివ్వడమైనది.

పరిశి సుబ్బారావు,

కార్యదర్శి, వసంతవాడ ఫిర్యా.

వివాహ వయోనిర్ణయ శాసనము

రాజమహేంద్రవరము స్త్రీలు బలవరములు

రాజమహేంద్రవరము, ఆగస్టు 30:—నిన్న బడినము రాజమహేంద్రవరము స్త్రీలు సమావేశమై వివాహవయస్సు నిర్ణయించు కారదాగారిబిల్లును బలవరమున తీర్మానము గావించిరి. పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ సంఘమువారి మూలలను ఆమోదించుచు మరియొకతీర్మానము గావించబడెను. భారత శాసనసభ్యులు ఈ బిల్లులను ఆమోదింపవలయునని కోరుచు మరి యొక తీర్మానము గావించబడెను. (శ్రీ వెను)

బగుజార్గలు నవల

అనువాదకులు శ్రీయుతులు పింగళి లక్ష్మీకాంతం,
కాటూరి వేంకటేశ్వరరావుగార్లు

విక్టరు యూగో వ్రాసిన నవలను వీరాంధ్రీకరించిరి. దీనిని కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. డామింగో ద్వీపమునకు వలసపోయిన పరాసుదేశీయులను బహుభూమిలను విస్తారముగా గడించి తోటలను పెంచి నీగ్రోజాతివారిని బానిసలుగా గొని వారిచేర సతి కఠినముగా పనిచేయించుచు వారి సతి నీవముగాచూచుచు అతిక్రూరముగా శిక్షించుచుండుట చే నీగ్రోలు లోలోన రహస్యాలలోనను గావించి విప్లవ మొనరించి తెల్ల వారిని పలుపురిని సమటంబముగా నధించి వారిసౌభ్యలన్నిటిని తగులబెట్టుట మున్నగు మహాదారుణకృత్యము లీ నవలయందు హృదయవిదారకముగా చిత్రపటపడెను. కథానాయకుడు కెప్టాను లియోపాల్డు. ఆఫర్మి డామింగో ద్వీపమున గొప్పభూస్వామి. ఈయన సంపన్నుడువగు తన మేనమామ కడనుండును. మేనమామ తనమార్తె నితని కిచ్చుటకు నిశ్చయించును. ఇతనికి వివాహము జరిగినవాడే నీగ్రోల విప్లవము ప్రారంభమగును. నీగ్రో లిథని మేనమామను వధింతురు. నీగ్రోనాయకులలో నొకడగు, పేరటు కాంగో రాజకుటుంబమునకు చేరినవాడు. ఇతడు దారభావుడు, ముహూర్తుడు. నిరుపమాన శక్తిసంపన్నుడు. నీగ్రో సేనలో అఖండమగు పలుకుబడిగలవాడు. నీగ్రో లొనరించెడు దారుణ నీచకృత్యము లితనికి సరిపడవు. ఇప్పుడే ఆవర్ష భార్యయగు మేరీని దాడిని కాపాడును. బయలును మరీ యొక నీగ్రో సేనాని కిచ్చి మరణశిక్షకు పాల్పడి యున్న ఆవర్షని గూడ పీరటు చాలసారులు కాపాడును. పీరటు తన ప్రాణములను కాపాడుకొనగలిగి యుండియును హుస్సానికసంఖ్యగల నీగ్రో సేనావాహినీలో సర్వజనవంద్యుడయ్యెను. తోడి నీగ్రోల ప్రాణములను కాపాడుటకొరకు చివరకు ఆవర్షకతముననే బుద్ధివ్యూహముగా తెల్లవారిచే వధింపబడుట కంగీకరించి ప్రాణములు గోల్పోవును. ప్రాణములను జరిగిన సంగ్రామమున ఆవర్షపత్నియగు మేరీ గూడ తీగ్రోలచే నిహతమగును. దుఃఖభాజనుడగు ఆవర్ష చాత్రము యీ సంతాప కథనమును లోకమునకు విదిత మొనరించుటకు మిగిల్చియుండును. ఈ నవలయంద్రుత్త సంగతులను లమితము గానున్నది. గాని యందలి ప్రాత్రలలో మిక్కిలి ప్రశంసనీయులుగ నీరటును మేరీయును నిహతులగుట వలనను ఆవర్ష బ్రతికి యుండినను మృతప్రాయుడగుట వలనను యీనవల దుఃఖాంతమై పాశకుల దుఃఖభాజనుల నొనరించుచున్నది. తెలిమియు జుగురుము. భాష గాంధికము. దీనినెల ఒకరూపాయి.

నలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.

అడ్రెసు, జనరంజనీ పుస్తకశాల, ట్రిప్లి కేజీ, మద్రాసు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభలు

ప్రథమ ఆంధ్ర మహాసభ బాపట్ల పట్టణమందు 1918 వ సంవత్సరమున జరిగినది. అప్పటినుండియు ఆ సభయే తెండు సభలుగా వ్యవహరింపబడుచున్నది. కాని బాపట్లలో పుట్టిన పిల్లకు 16 సంవత్సరములు నిండినవి. పుట్టినంటికి వచ్చి చూచుట చాల అవసరము. ఏడాది పిల్లగా నవలిపోయిన పిల్లను ముఖ్యముగా బాపట్ల వాస్తవ్యులను గుంటూరు జిల్లావారును మరల 16 సంవత్సరముల పిల్లగా చూచి ఆనందింపవలెనని శుకూహాలవడుచున్నారు. అన్ని సభలు అనగా గుంటూరు జిల్లా సభ, ఆంధ్రరాష్ట్ర సభ, ఆంధ్ర మహాసభ, ఆంధ్ర మహిళాసభ, ఆంధ్ర పుస్తకభాండాగారము సభ, తదితర సభలుకూడ బాపట్లలో జరుగుటకు ఆర్థికసహాయ లేదు. సభలు జరుగవలెనుగా జరుపుటకు తగు అవకాశములు బాపట్లయందు కలవు. కావున 1930 సంవత్సరమున ఆంధ్రసభలు బాపట్ల పట్టణమందు జరుగుటకు ఏర్పాటు చేయవలసినవిగా ఆంధ్రులను పేదచున్నాను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు నచ్చు యింక జిల్లా ప్రతినిధులు కూర్చున్న న్యాయమైన కోరికను మన్నించుదురుగాక!

మల్లాది యజ్ఞనారాయణ,

బాపట్ల.

అడ్వోకేటు.

WANTED.

DOCTOR for Mission Dispensary in the Nizam's Dominions.

Apply to Rev:-C. G. EARLY,

LUXETYPET,

Nizam's Dominions.

సహజవివేకమువల్లనే
మీరు తెలిసికొన
గలరు.

Cocogem
PURE VEGETABLE
SHORTENING

గ్యారంటీ లేనటువంటి నూనెల నుపయోగించి మీ ఆహారవదార్థములను చెడగొట్టుకొనకుడు. అందువలన అపరిశుభము ఏర్పడును. మీ ఆహారమును కోకోజములోనే వండుకొనుడు. వంటకపు నూనెలలో కెల్ల ఇది నిర్మలమైనది. గ్యారంటీ యివ్వదగినది. మీవంటవానితో కోకోజమునే ఉపయోగించు మని చెప్పుడు. 2

Cocogem

శ్రేష్ఠమైన వంటకమునకు

మైనపువత్తులు, మైనము.

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

విఇండ్-బర్నా పెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

“సరస్వతి” మార్కు-మైనపువత్తులును

తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులును.)

“కోడి - బీగము” మార్కు

ప్రియరైన వత్తులును

309

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్టాకులో నున్నది.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు:- వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

ప్యారి ఆండ్ కో, లిమిటెడ్., మదరాసు.

ఆస్టిక్ వాల్ అండ్ కో, లిమిటెడ్. కొచ్చి.

ఆంధ్ర సభలు

నెవ్వెంబరు 8 వ తేదీన- ఆంధ్ర కృష్ణా పత్రికల సన్మాన సభ

నెవ్వెంబరు 9, 10, 11 తేదీలందు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ, ఆంధ్రమహాసభ, ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయమహాసభ, ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూస్థానీ నేవాదళమహాసభ, ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల మహామున్నగుసభలు బెజవాడలో దుర్గాకళామందిరమందు జరుగును.

అయ్యింకి వెంటకరమణయ్య, కార్యదర్శి.

విదేశవార్తలు

హేనుసభ

ఆంగ్ల ప్రభుత్వముల ఏర్పాటులను జర్మనీ యంగీకరించుట

(వైరెస్)

దక్షిణ, ఆగస్టు 30:—గతరాత్రి హేనుసభ మాడుగుంట లు జరిగెను. ఆంగ్ల ప్రభుత్వములవారు జేసికొన్న ఆర్థిక ఒడంబడికను జర్మనీ ఆంగీకరించెను.

రైను ప్రదేశములో ప్రత్యేకపరిశీలనసంఘము నేర్పాటు చేయు విషయమును మానుకొనిరి. సైన్యములు ఖాళీచేసిన ప్రదేశములందు చిక్కు లేర్పడిన లోకాల్లో మధ్యవర్తి పరిష్కారసంఘము నిర్ణయించున. ఈ తీర్పును ఉభయములలో ఎవరంగీకరింపక బోయినను, జాతీయమితికి అపీలు జేసికొను అధికారము అంతరింప లేదు. రైను ప్రదేశమును పూర్తిగా ఖాళీచేయువరకు వైను కమిషనులో బెర్లియును, బ్రెస్లిను ప్రతినిధులు పాల్గొనినవే. రైను ఆక్రమణ ప్రభుత్వములవారు అందరును కలసికే: పనిచేయు చున్నారని రాజనీతిసంఘాధ్యక్షులు లను హెండర్సను గారు తెలిపిరి. ఆక్రమణ ప్రారంభమున నుండి జరుగుచున్న సహకారము చివరవరకు సాగుననిరి. ఖాళీ చేయుటకు చిక్కులు లేకుండ అన్ని విధముల కృషి సల్పుచున్నారు. న్యాయమును కాలములోనే సాధ్యమైనంత త్వరలోనే రైను ప్రదేశమును ఖాళీచేయుదురనిరి. ఎట్టిసంఘర్షణ లేకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

వెర్సెయియ ఒడంబడిక ప్రకారము జర్మనీ రైనుకు నానుభాగ 5 వ ఎట్టి దుర్గములను నిర్మింప రాదనిరి. దక్షిణభాగమున 50 కిలోమీటరుల దూరములో సైన్యములను వెలకొల్పరాదనిరి. ఈ నిబంధనల నలన తగదాలు బయలుదేరినవో లోకాల్లో ఒడంబడిక ప్రకారము ఏర్పాటు చేసిన నియమములను పాటించుననుకొనినవో పాతీతిగ సైన్యసహాయము పరిష్కరించుకొనవచ్చుననిరి. దీనివలన ఆంగ్లకును తృప్తికలుగును. ఇదియే జర్మనీ ప్రాంసుకుల సఖ్యము కుదిరిన దెలుపును ప్రబల నిదర్శనము. ఆక్రమణాధిపతికింద జర్మనీ 30,00,000 మార్కుల నీయవలెననిరి. ఆమె త్తమును మించి ఖర్చు లేర్పడినవో ఆయదనపు మొత్తమును ఆక్రమణప్రభుత్వములవారే భరించువలెననిరి. నూటి కింతకొప్పున వారిలోవారే భరించవలసి యందును జర్మనీ ఆక్రమణ ప్రభుత్వముల నిలిపిపరిపాలనాస్థానమును భరించవలసిన దనిరి.

చీనా రషియా పోరాటము

(రూటరు)

ఒడంబడిక కుదురుట

లండన్, ఆగస్టు 31:—చీనా రషియా యుద్ధము పరిష్కరించుకొనుటకు చీనావారు సూచించిన మరతులలో కొన్ని టిని సర్వజనుల గావించి సోవియటు ప్రభుత్వమువారింగీకరించి రిని మాస్కోవారల దెలుపుచున్నవి.

స్వాతంత్ర్యస్థానిస్థానంకి లాన్ యాండిలికు పోవు ప్రయాణికుల సౌకర్యము సాంధ్య ఆయిలు కంపెనీ సౌకర్యముతో డికోని మనిగిపోయెను. 100 మందికి 65 గురు మునిగిపోయిరట.

పలనెయిను పోరాటము

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 31:—సమీదు దగ్గర ఆరబ్బులు యుద్ధములో డికోనుటచే ఆయిదుగురు యూదులు చనిపోయిరి. మండి తీతగా గ్రుల్లెరి. యూదులను పిధిని ఆరబ్బులు బెట్టిరి. ఇప్పిధియందు చురుకు ఉగ్రాణ మొకటిగలదు.

బాల్కరు ఆభయము

యూదులు పలనెయినులో జాతీయ నివాసము నేర్పచుకొనుటకు బ్రెస్లిను సామ్రాజ్యమే గాక వారిలో సంబంధమున్న ప్రభుత్వమువారి వారు తోడ్పడెనను మరల బాల్క ప్రభుత్వ యూదులసంఘాధ్యక్షులు లను పిబ్బునుగారికి వ్రాసి ఎంతమాత్రము వెనుదియువారము గానునిరి.

అధినివేళ కార్యాలయ ప్రకటనము

(వైరెస్)

దక్షిణ, ఆగ 30:—పలనెయిను బ్రాస్సు జార్జానియలో పరిస్థితులు శాంతించినవి. సమీదుదగ్గర చిన్న అల్లరి జరిగెనగాని దానిని జయప్రదముగ అడంచిరి.

నేటి యుద్ధమున ఆరబ్బుల సైన్యము సిరియాలో ద్దును దాటినవి. పలనెయినును బోవుచున్నారు. వీరు పలనెయినును బోకుండ ఆఫ్రజేయుటకు వైమానికదళము నంపిరి.

రైను ప్రదేశమును ఖాళీచేయుట

ఒడంబడికను బంగారుకలముతో సంశకముచేయుట

(వైరెస్)

దక్షిణ, ఆగస్టు 30:—రైను ప్రదేశమును ఆక్రమణ ప్రభుత్వములవారు ఖాళీచేయుటకు నిశ్చయించుకొని ఒడంబడిక గావించు నిరి. దానిని సంశకముచేయుటకు హెండర్సనుగారిక బంగారు ఫుంట్ టెక్ కలమును బెర్లియును ప్రతినిధియ హేనుసభాధ్యక్షులు నను జాప్యరూగారికి బహుమతిగ వొసగి ఆ కలముతోనే ఒడంబడికను సంశకముజేసిరి. అందరును కర్తవ్యమును గావించుకొనిరి. ఈ ఒడంబడికకు కారణభూతుల వారిని జాప్యరూగా రెంథయు నభినందించిరి.

జనీవాసభకు హెండర్సనుగారు బయలుదేరిరి.

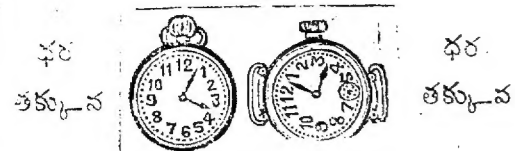
హెండర్సనుగారి యభిప్రాయము

జనీవాకు బయలుదేరుటకుపూర్వము పత్రికాప్రతినిధి హెండర్సనుగారి ట్లుచెలిసిరి:—ఇకముందు ప్రాంసు, నులకు సఖ్యులచేడునని బాధ్యతవేగగనివా రెనో కిట్టనిలను వుట్టించిరి. హేనుసభలో మాటపట్టించుచున్నచే వీరి భావించియుందురు. అట్టిచింతలు అనంగములు. యుద్ధానరమున ప్రసంగ మింత శాంతిముగనిలిచియుండుటకు గారణ విరోధములనుగన్పి, అపోహములనుబోగొట్టి అనుమలవాతావణము నేర్పరచిన బ్రయండుగాకే. ఇతరీకేరు చిరస్థాయి ప్రాపంచకశాంతిసాపవడని చారిత్రము నిలిచియుండును. ఒ ప్రాంసులోనేకారు, జగత్తంతయు నిలిచియుండును. రైను ప్రదేశమును ఖాళీచేయుటలో సే మందరము ఏకీభావముతో ప్రవర్తించితిమి. రావకీయములందు కలసి పనిచేయుట కి వారంభము. జనీవాగూడ ఇటులనే సాగించగలార మని తుచుచున్నాడను.

రైను ప్రదేశమును ఖాళీచేయుటకు గావించబడిన ఒడంబడిక కెంతయు యభినందించుచు యూరపుశాంతి కిదే ముధారముగా ఏర్పాడుగాకయని మగ్గోవాల్లుగారు హెండర్స గారికి తంతునంపిరి.

బంగారు మొలం
పూసిన రిప్టువాచ్చులు

గడియారము తీయువారికి (పాకెట్టు) శేపులో నుంచు గడియారము ఇనాముగా ఇవ్వబడును.

ఈ రిప్టు వాచ్చులపై బంగారు కవచం యెన్నడు మారదు. నూపునకు అందముగాను నృద్యయోగసామానులతో చేయబడి పరియైన గంటలు చూపగలవని. ఈసమయం తప్పిలే మరల సమయం కొరకుట కష్టము. మావద్ద చాలా ఖర్చు ఆగుచున్నది. ఆర్డరుకు ముందుకొనును.

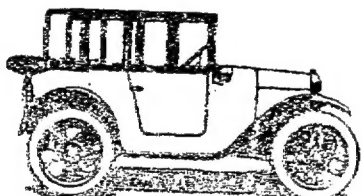
ఇనాముతో గడియారం 1 కి ధర 6-1-0.

Address:—B. S. Robinson & Co.,
Sowcarpet Post, Madras.

నోటీసు

ఇందువల్ల ఇకాడెమియల్ అండ్ అగ్రికల్చరల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ మద్రాసువారిలో సంబంధించిన ప్రతి ఆసామీకి తెలియజేయునది ఏమనగా, యీతేది లగాయతు యీ బ్యాంకుకు సంబంధించిన రకీదులు, రకీదు పుస్తకములు తదితర కాగితములు వగైరా యావత్తున్నా నదరు బ్యాంకి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన కొన్ని అక్రమముల వల్ల తిరిగి రాబట్టుకొని నదరు బ్యాంకు హెడ్డాఫీను 363 ఎస్.స్.నే.క్. మద్రాసువారు తిరిగి క్రమమైన క్రొత్తరకీదులు వగైరా పాతవాటికి బదులుగా జారి చేయుదురు; గనుక సాధ్యమైనంత త్వరలో 1929 సంవత్సరం నెవ్వెంబరు నెల 8 వ తేదీలోగా అట్టి క్రమమైన రకీదులు పొందవలసింది.

ఆస్టిన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

BABY AUSTIN 7 H.P.

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి.

ఆస్టిన్ ఫ్యాక్టరీవారినుండి రై పెనుకు గాంది అమెరికా, ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేనవేల కార్లుల తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంతకు వైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియాందు వేకకేల కార్లు నడుచుచున్నవి.

పెంపుకారు, మెకారు, ఉడకమంచల మొదలగు స్థలములందు ఒక నఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట నిజముగా ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము వేలైన స్పిరింగ్ లో తయారైన వాడెలులు చెరుబాటలకు తగినవి.

కచ్చితముగా వంతుప్రకారము కార్లు యివ్వబడును.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

మోహిని తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమృతాంజనంబో బాంబాయి-మదరాసు

బ్రిటిషు సేనలను రైనునుండి వదలించుట

యుద్ధ కార్యాలయ ప్రకటనము

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఆగస్టు 30:—నెప్టేంబరు 18 తేదీనుండి బ్రిటిషు సేనలను రైనునుండి తిరిగి రావలెనని బ్రిటిషు యుద్ధకార్యాలయలవా రుత్తరపు జేసిరి. మూడునెలలలో ఖాళీజేయుట శ్రయగును.

నాకాదళ నిర్ణయము

(వైర్లెస్)

రుగ్వీ, ఆగ 30:—డాన్ సేనాని గతరాత్రి 10 గంటలకు నాల్గూగారిని జూచిరట. నాకాదళ నిర్ణయమునుగూర్చి వారము ప్రకటింతు రనుకొనుచున్నారు.

ష్రీ డరు వైమానిక పోలీస్ పాల్గొనుటకు ఇటలీ వై సుకులు బయలుదేరిరి.

ఏథెన్సు బ్రిటిషు రామబారిక సార్వభౌముడు శా॥ శివు విలియము మూలీ రాం శేగారిని నియమించిరి.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ ఆగస్టునెల 31-వ తేది శనివారము

ముఖ్యస్థానాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణము	గత 24 గంటలలో వర్షము	బాల్బిన్ స్కేల్ 1-5	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పరిమితము
పాల్ హూర్	85	78	...	18.9	— 1.6
కొల్కత్తా	88	77	...	20.9	+ 6.1
కాకినాడ	79	73	0.5	18.0	+ 1.9
మద్రాసు	88	75	...	17.8	— 0.5
బెంగళూరు	89	72	...	8.1	— 4.6
చెన్నై	90	74	...	0.4	— 5.6
హైదరాబాద్	2.2	— 7.2
దామ	96	79	...	7.1	— 5.5
బొంబాయి	95	80	...	3.9	— 9.5
పూనా	96	77	+	7.8	— 2.6
అహ్మదాబాద్	91	75	...	12.8	+ 3.2
బరూచ	95	77	...	6.8	— 7.2
కోల్కత్తా	95	74	...	5.9	— 7.8
హైదరాబాద్	89	71	...	5.8	+ 1.6
మద్రాసు	96	77	...	1.7	— 5.1
కొల్కత్తా	91	77	...	6.9	+ 0.2
బెంగళూరు	98	78	...	2.1	— 5.4
బాల్	84	75	...	0.2	— 1.2
బెంగళూరు	0.4	— 1.1
దామ	88	75	0.5	31.0	+ 6.1
బెంగళూరు	88	75	0.1	73.9	+ 9.6
బెంగళూరు	87	75	0.1	98.3	+ 18.4
బెంగళూరు	84	74	0.3	117.3	+ 20.8
బెంగళూరు	87	65	...	4.4	— 8.1
బెంగళూరు	72	61	0.6	103.7	+ 10.9
బెంగళూరు	65	51	...	15.0	+ 1.8
బెంగళూరు	71	53	...	9.3	...

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.5" వర్షం చెను. పగటి తాపము కాకినాడలో 11, 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

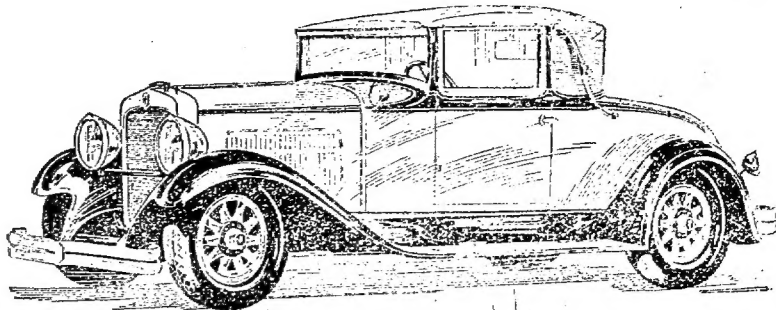
డక్కన్:—మబ్బుగా యున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగానున్నది.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో తుంపర పడెను. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగానున్నది.

సి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,

పరిశోధనాతానగరాధ్యక్షుడు.

ప్రపంచమునకు మరింత చక్కని క్రొత్తకారు ఏర్పడినది

దర్జాపురుషులందరు

నూతన నాష్ "400" నేకోరెదరు

ఆనందము, సౌఖ్యము, యీ రెంటి ననుభవింపవలెనని కోర్కెగలవారులు, నూతన నాష్. "400" యిందు చూపిన అధికోత్సాహము మరిమరి గమనింపదగినది.

ఎత్తు తక్కువ, కేసింగ్ బాలన్స్, డ్రైవింగ్ టుక్ డై నెమిక్ ట్యూన్ ఇగ్నిషన్ మోటారుయొక్క నిదానము, సౌఖ్యహేతు భూతములైన మరి యితర విశేషములు, సెంట్రల్ డ్రైవ్ ఛాసిస్, లూబ్రికేషన్ హైడ్రాలిక్ మాక్ అబ్జార్వర్స్, క్రొత్తరకపు బంపర్లు, మరి అన్ని చేరి "400" స్వంత దారుని యిదివరలో ఎన్నడు ఎరుగని సౌఖ్యమును చేకూర్చి సంతృప్తిపరచుచున్నది.

నాష్ కార్లు విశేషముగా తయారొనర్చబడుట బట్టి యింత తక్కువధరలో గిట్టిందికాని, తేనియెడల ఉన్నది ఉన్నట్టుగా దానిని విలువకట్టిన చాలహెచ్చైన విలువను గాంచగలడు.

మద్రాసునకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

మోటారు రికండిషనింగ్ స్టేషన్

161, మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.

TEL:—ALL MOTOR.

TEL —3708

బొంబాయి సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

ఎయ్మిల ఆటోమోటైట్ కంపెనీ.

కీన్సురోడ్డు, బొంబాయి.

బెంగళూరు, మైసూరు, కూర్గనకు సబ్ ఏజెంట్లు:—

ఎమ్. హనుమంతప్ప అండు కంపెనీ,

20, నవత్ పరేడ్, బెంగళూరు.

దాసుగారు జైషధము గైకొనుట

పండిత సంతానం మున్నగు

నాయకులు జూచినచీరి

లాహోరు, ఆగస్టు 30:— పండిత సంతానం, సర్దారు కార్వాలింగు, భగతుసింగుగారి కండ్లి సర్దారు కృష్ణసింగు, డా॥ గోపిచంద్ర భాగవతగార్లు సేతు జెయిలులో నిరశనశత్రులను సంధర్శించిరి. జతీంద్రదాసుగారు కండ్లు విప్పబాలకున్నారు. గొంతు వినబడుచున్నది. త్రాగినదంతయు వారికి చేసికొనుచున్నారు. ఇదివరకు జైషధము గయికొనునట్లును వైన జెప్పిన నాయకులు బలవంతపెట్టుటచే సేతు జైషధము గైకొనిరి. ఇమిడినదో లేదో తెలియదు. ఇమిడినదో రోజు మందుపుచ్చుకొన్న అభివృద్ధి చెందగలరు. దస్తు, భగతు సింగుగార్లు కూర్చొనబాలకున్నారు. ఇతరులు చాల నీరసించి యున్నారు.

(ప్రీ వై)

తూర్పు గోదావరి జిల్లా మహాసభ

నీలవల్లిలో జరుగును

కాకినాడ, ఆగస్టు 30:—తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు కాకినాడ తాలూకాయందలి నాయకులతో సంప్రదించి ఈ సంవత్సరము జిల్లా మహాసభను యానము సమీపముననున్న నీలవల్లి గ్రామమున జరుగునట్లు నిర్ణయించిరి.

ఆసామువరదల సహాయనిధి

బొంబాయి, ఆగస్టు 31:—ఆసామువరదలపట్ల నష్టపడిన వారికి సహాయ మొనర్చు సాహింపబడిన నిధికి విరాళములను ప్రోత్సహించుటకై బాయి లిపెనుసంస్థపాలకుగారు బొంబాయి వెళ్లిరి. శుక్రవారమునాడు బెనెనుసంస్థపాలకుగారు కలకత్తాకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. బొంబాయిలో 16902 రూపాయలు విరాళములు ప్రోత్సహించబడెను. ఇంకను 14 నేల రూపాయలు విరాళములు వాగ్దానము చేయబడెను. బొంబాయివారి తృప్తిగమును గ్రహమును ప్రకటించుచు పోస్టాల్ రోక ప్రకటన గావించిరి.

మీరటు కుట్రకేసు

అర్థశతాబ్దమునకు మేజిస్ట్రేటువిచారణ ముగియగలదు

బొంబాయి, ఆగస్టు 30:— మీరటు కుట్రకేసు! నేడు ముగియగలదు కొంచెము సందడిజరిగెను. విశ్వనాథముఖి అనే బ్రహ్మచేసిన గోరమ్మరు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు సాక్ష్య విచారణ జరుగుచుండ విచారణ తేయుచున్న పోలీసు ఉచ్యోగి కైర కునాబిగారు ముద్దాయిని సాక్షి గుర్తుపట్టుటకు నిచ్చినపుడు అనుపడక దాగొనెనని నుడిచెను. కైరకునాబిగారు రట్టనరాదని ముద్దాయిలు అతేపించి ఆపదమును ఉపసంహరించుకొనలేనని కేకలువేసిరి. అట్లునట్లు నిందయేమియు లేదని మేజిస్ట్రేటు గారు చెలిపిరి.

బొంబాయి సి. వి. డి. నూపర్జెంటు పేరు హుస్సేను అలిగారు రైల్వేయూనియను కార్యాలయమును సోదా చూచి అందు కొన్ని కాగితములు గైకొనినట్లు సాక్ష్యము చెలిపెను. సి. వి. డి. ఇన్ స్పెక్టరు మరదనుశింగుగారు మీరటులో జరిగిన కృషినిగురిపడ మహాసభకు తాను హాజరయినట్లును, అసభకు తిగురు ముద్దాయిలు వచ్చియుండిరినియు, స్నాటుగా రుపన్యసింపిరినియు, తమపక్షము మాస్కోలో ప్రారంభమయి రషియానుంతును ఆక్రమించుకొనెననియు, వారు ఉపన్యసింపిరినియు సాక్షి చెలిపెను. ముద్దాయి గౌరీశంకరు "కాలుట అక్షను" అను గ్రంథమును అమ్ముచుండగ చూచితినినెను. విచారణ సోమవారంనాటికి వాయిదా వేయబడెను. నేడు కొర్రుల్ బ్రాడ్లీగారు తమకు ఇంగ్లాండులో నకిలు రేపర్నాటుచేయబడెను గావున యీ ప్రారంభ విచారణ యెప్పుడు ముగియునో తెలియజేసినయెడల ఆతని రప్పించుటకు తన రేపర్నాటులను జేసికొందునని చెలిపిరి. విచారణ ఆట్టోబరు మాసంతము సరికి ముగియగలదనియు నకిలు ఆప్పటికి రావచ్చుననియు మేజిస్ట్రేటుగారు చెలిపిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

భారత శాసనసభ

ఆర్థిక స్థాయిసంఘ సమావేశము

సిల్వా, ఆగస్టు 29:— మొన్నటిదినము భారతశాసనసభ ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు సమావేశమై టారిఫుబోర్డువారు ఇంకను మరిచెందు సంవత్సరములు పనిచేయవలయునని తీర్మానించిరి. ఇందులకు ఖర్చులను ఆమోదించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వపు వాణిజ్యశాఖయందు మూడవ సహాయకార్యదర్శిని నియమించుటకై కొంతమొత్తము ఆమోదించబడెను.

కస్తమున్ డిపార్టుమెంటునందు 11 మంది క్రిలెంటిఫు అఫీసరులను నియమింపవలయుననియు 'ట్రేడ్' అఫీసునం దొక ప్రచురణాధికారిని నియమింపవలయుననియు ప్రభుత్వమువారు చెందు నూచనలు గావించిరి గాని ఈ నూచనలపై పూర్తినివరములు తెలిసినపిదప వచ్చునని సభ్యులు తీర్మానించిరి.

నేటిదినము మరల ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు సమావేశమైరి. దరిపాలన విషయములందు మించి అసభ్యులు ఒక ఉచ్యోగిని ముక్త్యవ పశుచిత్వ పరిశోధన ప్రతిష్ఠాపనాధికారిగ నియమింపవలయునని తీర్మానింపబడెను. తూర్పు ఆఫ్రికాకు గాల్ క్రీనివాస శాస్త్రీగారు వెల్లినందులకు 17 వేల రూప్యముల వ్యయము ఆమోదించబడెను.

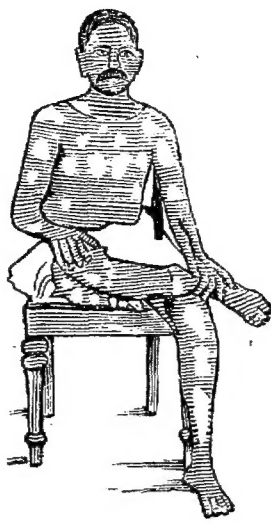
మరేయూ రోగమును నివారించు విషయమై గొప్ప పరిశోధనమొనర్చిన ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసునకు చేరిన సర్ లూనార్డ్ రాస్ గారికి ఆర్థికముగ చిక్కులు లేకుండ చేయుటకై 25 వేల రూప్యముల విరాళము ఇవ్వబడెను.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీబైల్డ్

అస్యారెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్)

పలివెల కాపురస్తుడు మంగిపూడి రామయ్య జీవితము మీద యివ్వబడిన నెం. 195999 రు గల భీమాపత్రము పోయిన దని తెలియపరచబడినందున యీ లేదీ లగాయతు ఒక నెల దినముల లోపల మావద్ద అభ్యంతరము దాఖల్ చేయబడితేనే తప్ప సదరు భీమాపత్రమునకు ఆయన కొక డబ్బి కేటు (నకలు) ఇవ్వబడునని తెలియజేయచున్నాము.

బొంబాయి, 1929 సం॥ ఆగస్టు 28 తేది } హెచ్-ఇ-జోన్ను, మేనేజరు.

చికిత్సా తత్పర్యము

చికిత్సానంతరము

వరప్రసాదం ప్రజల ఔషధము కుష్టునకు ఉచితముగా చికిత్స యొనర్పబడును ప్రత్యేక ను పానము

ఆయుర్వేద శాస్త్రము ననుసరించి కుష్టు 18 విధములు వాటికి చికిత్సావిధానము వేర్వేరు. వ్యాధిగ్రస్తుని ఆరోగ్యము పటి శీలంపనిచే, వ్యాధి కనుగొననిచే మందు యిచ్చుట దుర్లభము.

అది యు

చర్మవ్యాధులు దీర్ఘ కాలమునుంచి యున్న పుండ్లు, అనగా రాచపుండు, కొటుకు, యజ్జిమా, యుల్ సర్స్, గాంగ్రినె, స్క్వివర్స్ అనబడు వ్యాధులు పూనివిధములు.

స్వయముగా పరిక్షించిన పిదప ఆవశ్యకము లేకుండా చికిత్స యొనర్పబడును.

హాజరయ్య వేళ్లు ఉదయం 8 గం, 10 గం వరకు

వృధాగా డబ్బు దండుగ చేయకుడు

మందు ప్రయత్నించిచూచి తరువాత కొనుడు

50000 ఇనాం

లుకొడెరాకు సమూహ పాకెట్టు

వి. పి. ద్వారా ఆ రి.

తివాలఖర్చుల నిమిత్తం లుకొడెరా లేక తెల్ల కుష్టును నయమొనర్చు సాంపిల్ ప్యాకెట్టు వాటిగుండు కనుగొనుటకు ఆ వ్యాధి నయము కాదనెడి అపోహను తొలగించుటకు సమూహ పాట్టులను పంచిపెట్ట దలచినాము తప్పిపోవుటను నడి యుండదు. ఒక అంగుళపు స్థలములో మొదట ప్రయత్నించి చూచుటకు యీ పాట్లు సరిపోవును దానికొటకు వ్రాయుడు.

కుష్టు అందుకు చికిత్స

ఈ విధానమును చక్కగా చదివిన ప్రతివాడు వైద్యునిసహాయము లేకనే కుష్టువ్యాధిని, తదితర చర్మవ్యాధులను నడి మొనర్చుకొనవచ్చును. ధర గ్లు 2, వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం ఆ రి.

ఉత్తరములు సిండి, ఉగ్ధూ, లెంగాలి లేక ఇంగ్లిషులో వ్రాయుడు.

గమనింపు

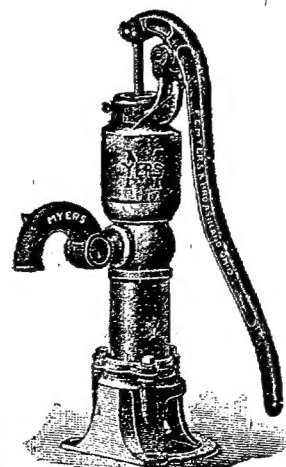
పేరు, అడ్రసు సరిగా తెలిపక అజాస్థానపు పంపని వారికి తిరిగి బాబులు యిచ్చుట సాధ్యపడదు.

Pandit KRIPARAM (Specialist In Leprosy).
8, Nandibagan Lane, Salkia, HOWRAH.

గట్టి!

బలమైన!!

దృఢమైన మేయరు పంపు

గాత్ర అని కోరుచున్నాము.

ఎచ్చటైనా సమర్ప మీగునట్టిది

ఎంతటి మోటువాడుకకైనను తాళగలదు

విడిబావులు లేక గొట్టపుబావుల కుపయోగించవచ్చును

ప్రజలు యుష్మయోగించుకొనుటకు మనవి

మనవి

అనేకులు కోరికలమీద, మేగర్స్ పంపు మిగుల దృఢముగా నుండి, వీధులలో సహి మాలులువరచే యిచ్చమునచ్చిరి తిరి పునయోగించినను చెడకుండునట్లు తయారొనర్చుటకు ఫాక్టరీవారికి వ్రాసియుంటిమి. ఇట్టివిముగా మార్కెటునందు యీ దృఢమైన పంపును ప్రవేశ పెట్టుచున్నాము. ప్రజలు దీనిమీద వారిదృష్టుల ప్రవహించెదరు.

సోల్ ఏజెంట్లు:— లి. మా యి బ్ర ద ర్స్,

1/173 బ్రాడ్వే, హోస్టలిక్కు నెం. 202, మద్రాసు.

సోల్ ఏజెంట్లు:— వైండు అందుకో, బెజవాడ.